AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԵՐ
ՄԻՐԻՆԻ տար. 425, Վեցամսեայ 225 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ տարի. 6, Վեցամսեայ 4 տոլար
Յօրեան - խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԴԱԿ

ازتاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية عامة

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1931

ԳԵՆ ՓԷ ՇԱՏԸ 3.50 Ս.Դ.

Ե. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս յօրեանին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Ձեռագրակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 108 (553)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՁԱՐԱԳՈՒՇԱԿ ՏԱՐԻՆ

Այսօր պատմութեան կը յանձնուի ամուլ և անկենդան տարի մը։ Ամուլ՝ ոչ միայն մեր ազգային կեանքով և գործերով, այլ միջազգային բոլոր ճակատներու վրայ։ Ոչ մէկ քայլ առած է մարդկութիւնը դէպի խաղաղութիւն ամբողջ տարուան ընթացքին, ընդհակառակը յառաջացուցած է բարդութիւններ և տագնապներ, որոնք կը մթագնեն խաղաղութեան հորիզոնները և աշխարհը կը դնեն պատերազմի ու արհաւիրքի սպառնալիքներուն տակ։

Մանաւանդ անցնող տարուան պատճառած տնտեսական աննախընթաց տագնապը, որ իր բուռն և լայնածաւալ ընթացքով պատմութեան մէջ նմանը չէ ունեցած ցարդ, եկող տարուան կը փոխանցէ աղէտալի ապագայ մը։

Եւ իսկապէս ալ 1932 տարուան համար եղած բոլոր գուշակութիւնները չարաբաստիկ են։ Բազմաթիւ ատոմամայնեբու և գուշակներու սեկնութիւնները աննկատ թողելով հանդերձ, կարելի չէ չմտահոգուիլ քաղաքական և զինուորական հեղինակաւոր անձնաւորութիւններու գուշակութիւններով, որոնք 1932 տարուան հորիզոնը կը գտնեն շատ մթագնած։ Ենթադրութեանց վրայ հիմնուած չեն դժբաղդաբար այդ մտահոգութիւնները և ոչ ալ լաւ կամ չար տարիներու աւանդական հաւատալիքներէն կը բխին։ Քաղաքական և զինուորական հեղինակութիւններ, այսօրուան միջազգային յարաբերութեանց և դաշնաւորումներու ընթացքէն եզրակացնելով, կուգան այն համոզման՝ որ 1932 տարին աղիտաբեր պիտի ըլլայ մարդկութեան համար, մանաւանդ Եւրոպայի համար։

Գերման նշանաւոր զինուորագէտ Լիւտէնտորֆի գուշակութիւնները, որոնք չափազանց յանահատական էին, կրնան գրուած ըլլալ քաղաքական որոշ նպատակներով։ Սակայն անհերքելի է որ ճշմարտութիւններ շատ կան անոր հրատարակած գրքոյկին մէջ։ Համաշխարհային պատերազմէն առաջ ալ Լիւտէնտորֆի նման գուշակութիւն մը բրած էր, որուն ինչ ինչ կէտերը իրականութենէ հեռու մնացած էին. բայց բուն գուշակութիւնը, պատերազմը իրականացած էր։ Այս անգամ ալ անոր բացատրութիւններն ու եզրակացութիւնները հիմնուած են միջազգային կացութեան վրայ։

Ցառաջիկայ տարուան համար, մարդը այդ աղիտաբեր գուշակութեանց մղող կարգ մը երևոյթներ կան։ Փետրուար ամսոյն ընթացքին քանի մը նուիրք խնդիրներ կան կարգադրուելիք։ Եւրոպայի բոլոր մասերուն մէջ տիրող ցուրտը, նախ յառաջացուցած է տնտեսական ծանր կացութիւն մը։ Երկրորդ, դարձեալ Փետրուարին Ժընեւի մէջ պիտի գումարուի Ազգերու Դաշնակցութեան Զէնընկեցութեան Ցանձնաժողովը։ Գերմանիոյ հատուցումներու պարագային վճարման ժամանակաշրջանը լրացած պիտի ըլլայ, որոնց շուրջ Ամերիկայի, Պերլինի և Փարիզի մէջ, դեռ երկու շաբաթ առաջ անագին վիճաբանութիւններ և խօսակցութիւններ տեղի ունեցան։ Զին և Ճաբոն վէճը կարելի չէ հարթուած նկատել։ Ի՞նչ ծիծաղելի պիտի ըլլան զէնընկեցութեան փորձերը, երբ այդ Ցանձնաժողովը կազմող պետութիւններէն երկուքը իրար արիւնը կը խմեն։ Պալքաններու մէջ անվերջ խժռումներ տեղի կ'ունենան և կը ստորագրուին գաղտնի համաձայնագիրներ։ Անգլիական մաքսային նոր օրինագիծը, որ սկսաւ գործադրութեան դրուիլ, կը սպառնայ գերման և ֆրանսական ճարտարարուեստին։

Իսկ հարուստ Ամերիկան արդէն կը վաւերացնէ Հուվըրի մորատորիումի ծրագիրը։ Բայց այդ մորատորիումը հաստատելով, Ամերիկան իր բոլոր առնելիքները կը դնէ նոր և հաստատ հիմերու վրայ, անգամ մ'ալ չերկարաձգելու պայմանաւ։

Իր պարաքներուն հանդէպ Ամերիկայի բռնած այս խիստ միջոցը, տէրութեանց միջև եղած պարտքերու խնդրին լուծումը շատ կը դժուարացնէ։ Անցած ամառ Ամերիկան առաջարկեց որ ինք Անգլիայէ, Ֆրանսայէ և Իտալիայէ ունեցած առնելիքներէն կը հրաժարի, պայմանաւ որ անոնք ալ Գերմանիայէն իրենց կը հրաժարի, պայմանաւ որ անոնք ալ Գերմանիայէն իրենց ունեցած հատուցումներու գումարները չպահանջեն։ Մինչ դեռ հիմայ, Հուվըրի մորատորիումով Ամերիկան կը հրաժարի դեռ հիմայ, Հուվըրի մորատորիումով Ամերիկան կը հրաժարի այդ առաջարկէ և ընդհակառակը, աւելի ամուր պայմաններու տակ կը դնէ իր առնելիքները։

Ասոնցմէ դուրս մաքսային պատերազմը որ սկսած է եւրոպական տէրութեանց միջև, նուազ մտահոգիչ չէ։ Եւրոպան անօրինակ պայքարի մը մղուած է և զրգռուած վիճակ մը կը տիրէ ամենուն մօտ։

Այս պայմաններու տակ սկսող տարին, լաւ հեռանկար չպարզեր մարդկութեան առջև։

ԱԶԴԱԿԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼԸ

Ցառաջիկայ Յունուարէն սկսեալ պիտի հրատարակուի, որպէս յաւելուած ԱԶԴԱԿի, ՅԱՐԴԳՈՂ գրական ամսաթերթը, մասնակցութեամբ Սիւրիոյ եւ Լիբանանի երիտասարդ ուժերու։

ՅԱՐԴԳՈՂԻ գլխաւոր նպատակը՝ պիտի ըլլայ կեդրոնացնել շրջապատի կենսունակ տարրերը։ Պիտի ձգտի երեւան հանել բոլորովին նոր ուժեր։

ՅԱՐԴԳՈՂԻ մէկ տարուան հրատարակութիւնը ապառնուած է։

ՅԱՐԴԳՈՂ լոյս կը տեսնէ իւրաքանչիւր ամիս կանոնաւորապէս առանց ընդհատումի։

ՅԱՐԴԳՈՂԻ տարեկան բաժնեգինն է Սիւրիա եւ Լիբանան 25 իսկ արտասահման 30 ֆրանք։ Ձեռքէ հատը կը ծախուի 10 ս. դահեկանի։ ԱԶԴԱԿի բաժանորդներուն համար 20 ֆրանք տարեկան բաժնեգին, իսկ հատավաճառութեամբ ԱԶԴԱԿի հետ միասին 12 ս. դ.։

ՀԱՅԱՁԻՆՔ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ

ԹԷՐԶԻՊՈՇԵԱՆԻՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԳԻՐՆԵՐԸ
ԹԻՒՐՔԻՈՅ ՀԱՆԴԷՊ

Պէյրութի նաւահանգիստին մէջ որոնք
ՀԱՄԲՈՒՐԱԾ ԵՆ ՃԱՆԻԿԵԱՆԸ

«Եհեկի Կիւնի» 22 եւ 23 Դեկտեմբեր թիւերէն

Ըսէք փաշայի և Թէվֆիգ Բիւշատի պէյի ԱԲԷՆՔ և Բէշթա ուղեւորութեան օրերուն, հայ ոճրափորձ կատարող մը Սեպաւ.ի վերջերը «Ռօմանիա» շոգենաւով Պոլիս եկած էր։ Իր անցագրէն մէջ Հրանդ Ճանիկեան գրուած այս արիւնարբու անձը ոստիկանութեան պաշտօնեաներու կողմէ ճանչցուած ըլլալը հակնալէ յետոյ, շոգենաւի ճեմիչը մտնելով դուրս չէր ելած և նաւաստիներու կողմէ դուռը կոտրելով ներս մտած ատեն անձնասպան եղած ըլլալը հաստատած է։ Իբր թէ իր եզեռնական ձեռնարկները չհրապարակելու համար, իր գաղտնիքներն ալ իրեն հետ ճեմիչի առաստաղէն կախելով խեղդել ուզած էր։

Բայց այս ոճրագործը, շոգենաւին մէջ ճանչցուելէն առաջ ինչ յոռի նպատակով զրկուած ըլլալը ծանօթ և նոյն իսկ իր ժամանակին սպասուած մէկն էր։ Ճակատագրէն ինքզինքը պատժելուն առիթ տուաւ, բայց իր գրպանը եգիպտական և անգլիական ոսկիներով ու տոյարներով լեցնողներ այս արդիւնքէն օգտուելու վիճակին մէջ չեն։

Բիրէյի, Աթէնքի և Սելանիկի մէջ կազմակերպութիւն կատարելու աշխատած ատեն տեղէկացանք, որ կողմէ սահմանէն դուրս հանուած Հրանդ Ճանիկեան, վերջին անգամ Քէօրֆէնճէի ճամբով Բէշթա երթալու համար Պէյրութէն շոգենաւ նստած էր։ Իրեն ղրկուածի եկած էին Պրուսայի հախորդ ոստիկանական տնօրէն Վրացի Նիզամէտտին, Հոյպուտնճի Մէհմէտ Սէյիմ և գիւրտերու անունով աշխատող Բեամիրան և Ճէլատէթ։ Ասոնք Ճանիկեանի ճակատը համբուրեցին և իրեն յայտնութիւն տալեցին։ Այս կերպով կը հասկցուի որ, ընդդիմադիրները հիմայ իրենց յոյսը Հայերու վրայ դրած են։

Վտարեալ կայսերական ընտանիքի անդամները՝ որոնք իրենց անձնական բաղձանքներէն և իրենց դրպանը լեցնելէ զատ ուրիշ բանի վրայ չեն մտածեր, ինչպէս նաեւ փախստականները և 150նոցներ, օտար կառավարութիւններու ծառայութիւններ առաջարկած ատեն, հայերու հետ ալ գործակցելու մասին զանազան ձեռնարկներ բրած են։

1927ին Դաշնակցական կեդրոնին հետ 150նոցներէն Մէհմէտ Ա.լի, Կիւմիւշինցի Իսմայիլ, Բէֆի ձէվատ պայմանագրութիւն մը կնքած են խոստանալով որ երբ իշխանութեան գլուխ գան, Հայերու Թիւրքիոյ մէջ ունեցած պատմական և ազգային նպատակները բոլորովին պիտի իրագործեն և հայերու բոլոր ուզածը պիտի տան։ Ասոր փոխարէն հայերը, Թիւրք հանրապետութեան պետերուն դէմ ոճրափորձեր պիտի կատարէին և ընդդիմադիրներու ալ աշխատութեան փոխարէն դրամ պիտի վճարէին իրենց։

Այդ պայմանագրութեամբ Դաշնակները վերոգրեալ թափառաշրջիկներու իբր «ավանս» 30 000 ֆրանք վճարած են։ Բայց այս գրքոյկին քաշուելը պայմանագրութիւնը սատրգողներու մէջ վէճի նիւթ եղած և նոյն իսկ Կիւմիւշինցի Իսմայիլ և Մէհմէտ Ալի իրարու հետ ծեծկուելու ատիճանին հասած են։ Իրենց գոյնը այդ առաջին քայլէն երեւան ելլելէ յետոյ, Դաշնակները, Մէհմէտ Ալիի խրմբակէն օգուտ մը յառաջ չգալը հասկցեր և աւելի չտրթուելու համար իրենց երես չտալ սկսեր են։

Այս միջոցին Հայերը, երկրէն դուրս քրտութիւն ծախող կարգ մը փախստական թափառաշրջիկներ հաւաքելով, քրտական Քոմիթէ մը կազմելու ալիսատած և իր վերջոյ Հոյպուտնը հաստատած են, որովհետեւ Արեւելեան Նահանգներու մէջ Հայ մնացած չըլլալով Թիւրքերը իրենց գործիք ընելով, այդ չըրջանին մէջ անկախ և ինքնօրէն վարչութիւն մը հաստատել կ'ուզէին։

Նոր Թիւրտիատանուան տակ Հայաստան մը երեւան պիտի բերուէր։ Արդէն Հոյպուտնճիները ընդունած էին որ Կիլիկիոյ մէջ անկախաբար ուրիշ Հայաստան մը ևս կազմուի և առաստաձեռնութեամբ այդ Հայաստանին շնորհած էին Էրզրումը, Պայազիտը և Վանը։

Հոյպուտ միութեան հիմ Հայերգրած են։ 927էն իվեր զանազան վայրերու մէջ փորձուած բմբոստութիւններ, դաւադրութիւններ և յեղափոխութիւններ երբ արդիւնք մը չտուին, Հայերը պէտք տեսան իսլամութեան և խալիֆայութեան անունին տակ որոշ բոլոր անոնք՝ որ ընդդիմադիր էին Թիւրք հանրապետութեան։ Այդ Հայերը նոյնպէս զանազան միջոցներով աշխատեցան Թիւրքիա մտցնել Մէհմէտ Ալի անուն մարդու մը Փարիզի մէջ հրատարակուած «Շղթայուած Հանրապետութիւն» կոչուած քուրջի կտոր թերթը։ Այս քուրջի կտորին հարիւրաւոր օրինակները, Պէյրութի մէջ, Դաշնակներու մասնաճիւղին կողմէ ձրիօրէն կը բաժնուին։ Հայերը, ասկէ զատ նիւթապէս կ'օժանդակեն նաև Մէհմէտ Ալիին։

Վէհիպ փաշա ևս Հայերուն հետ չփման մէջ է։ Նոյնիսկ Աթէնք գտնուած միջոցին, հոն եկած են նաև Արշակ Ջամալեան և Ռուբէն Տէր Մինասեան, որոնք երկար տեսակցութիւններ ունեցած են անոր հետ։

Թիւրք գաղթականներու միութիւնը ևս հայկական դրամով կազմակերպուած է և անոր անդամներուն մեծամասնութիւնը Թրքութեան թշնամի ոչ իսկզբան տարբերէ կազմուած են։ Այս տարի Դաշնակները և Հոյպուտնները Պէյրութի մօտ վայրի մը մէջ հաւաքաբար ժողով գումարելով կարգ մը որոշումներ տուին։ Ասոնք իրրև թէ պիտի աշխատին եղեր նախկին աւտարհունգար կայսրութեանման թիւրք և քիւրտ կայսրութիւն մը հիմնելու, որուն վեհապետը պիտի ըլլայ եղեր նախկին կայսերական գերդասանի անդամներէն մին։ Այս ուղղութեամբ փրոփականտ կատարուած և Ապրիլ Մէֆիտի ալ դիմում կատարուած է։

Սակայն Հայերը և Հոյպուտնճի դաւանանները ուղղակի չեն կատարած այս գիտումը, այլ օգտուած են միջնորդութենէն նախկին սեներեկապան և Պեսական Խորհուրդի անդամ Բէշիրի Մէհմէտ Ալիի և Կիւմիւշինցի Իսմայիլ Հազգրի նման հայրեն ոգաներու։

«Եէնի Կիւն» կը խօսի նաև քրիստական խնդրոյն մասին ու կը բացատրէ թէ ի՞նչու համար հայ յեղափոխականները կը զգոնեն միշտ յիշեալ հարցը։ Ապա անցնելով տնտեսական տագնապին, կ'ըսէ. «Տնտեսական տագնապը յեղափոխականներուն ալ ոչնչուն ինասեցաւ։ Այս սոսկալի արտայայտութիւնը քանի մը տողերը մեր թղթերուն մէջ գտնուած նամակի մը։ «Մօրս գէշ վիճակի մը գտնուիլը կը գրես և զիս գրեթէ անխղճութեամբ կ'ամբաստանես։ Կարծես թէ իմ հոս ապրիլս (նամակը Փարիզէն կը ղրկուի) կը նշանակէ թէ նախանձելի դիրք մը ունիմ։ Վերջերը ենթարկուած նիւթական անձկութիւնս, զիս կանգնեցուցեր իսկ զզուեցուց։ Գրեթէ ոչ ոք մեզի կ'օգնէ։ Բոլոր յոյսերս կեդրոնացուցած եմ Արշակ Ջամալեանին վրայ որ պիտի վերադառնայ։ Թիչեալը քաղաքէ քաղաք կը շրջի, կը բանախօսէ՝ ազգէն օգնութիւն խնդրելով։ Եթէ յայտի քիչ մը դրամ հաւաքել, առաջին գոներ պիտի ըլլայ մաս մը ձեզի ղրկել և միւս մասն ալ ասկէ հետառնալով ձեր մօտ գալ»։

Արշակ Ջամալեան Դաշնակ կուսակցութեան պետերէն է որ կը շրջէր Թուսմուքի, Վառնայի, Շումլայի, Սոֆիայի, Ֆիլիպէի, Գուրկազի և Խասքովոյի միջև, կը բանախօսէր ու միամիտները կը գրագրէր։ Թիչեալը միևնոյն ժամանակ կարմիր Խաչի ընկերակցութիւն մը հիմնեց Գուլկարահայ կանանց մէջ։ Այս կարմիր Խաչին նպատակը յար և նման է Ամերիկայի մէջ Դաշնակներու կողմէ հիմնուած համանուն ընկերակցութեան։

(2) (Շար.)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փոխան կաղանդեանի Տկն. Տիքա Մանկեանի ոնորհակալութեամբ ստացած եմ 200 ս. դ. որբանոցիս ասն եւ սանուհիներուն համար

Ղ. ԶՐՊԼԻԿԵԱՆ
Տեսուչ Բէյլէկեան որբանոցի

ՔՐՈՆԻԿ

ԱՆՈՒՆՈՎԴ ԱՊՐԻՍ

Մեր մէջ անուններու շնորհաւորութիւնը կը կատարուի այս մաղթանքներով. անուանովդ ապրիս։

Մենք զատ չկայ ուրիշ ազգ, որ իր շնորհաւորութիւններուն ընթացք տայ այսպիսի մաղթանքով մը։

Հայը բացառութիւն մը կը կազմէ նոյն իսկ իր մաղթանքներով։

Գիտենք թէ մարդկային հոգիին ձնունդը եղող ամէն փափաք, ամէն աղօթք ու մաղթանք, արդիւնք են հրամայական պէտքի մը, և պարագաներուն։ Ցարդ չենք գիտեր, թէ մեր մէջ ե՞րբ սկսած է շնորհաւորութեան այս ձեւը եւ մաղթանքի այս բացառիկ բանաձեւումը եկեղեցիէն դուրս։ Նոյն իսկ որոշապէս չենք գիտեր, թէ ի՞նչ պարագաներ ծնունդ տուած են մաղթանքի այդ բանաձեւին։ Բայց անշուշտ, խորհող եւ ուշադիր միտք մը չատ ալ դժուարութիւն պիտի չ'քաշէ լուծելու այդ մաղթանքին տակ թաքնուած գաղտնիքը, հիմնուելով պատմական դէպքերու ուսումնասիրութեան վրայ, եւ այդպէսով ծառաւորապէս ճշտած պիտի ըլլանք, ոչ միայն պարագան, որ ծնունդ տուաւ ժողովրդական այդ մաղթանքին, այլ և ժամանակը, ուր սկսաւ անհրաժեշտ դառնալ այդ մաղթանքը, իբրև հարազատ արտայայտութիւնը հայկական հոգիին։

Անհատական և ընտանեկան անուններու պանպանութիւնը նիւթական բան մը ունի իր մէջ, ո՛չ միայն ընտանիքի մշակնչնութենէն, այլ և հաւատքի պանպանութեան համար։ Աւազանի մէջ մկրտուած անուն մը, պէտք էր տնփոխելի մնար։ Անիկա հաղիւ կընար փոխուիլ կրօնական աւելի մեծ արարողութեամբ մը և բացառապար միայն։ օրինակ, երբ մէկը քահանայանար կամ եպիսկոպոս դառնար։ Այս պարագային դուրս տեսակ մը սրբապղծութիւն էր ասունի փոխոխութիւնը, զոր մարդ պիտի չուզէր յանձն առնել յոժարութեամբ։

Իսլամական փրոփականտը, եւ բոնի, մահուան սպառնալով պարտադրուած հաւատափոխութիւնները վանդզեցին աւազանի անունին նուիրականութիւնը, և երեկի Սմբատն ու Գողոսը, Վարդանն ու Կարապետը բրին, Ահմէտ, Հիւսէյն, Մուսթաֆա և Էօմէր։ Պատմութիւնը ցոյց կուտայ, թէ ասէն անդամ, որ Թիւրքերը ջարդեր կազմակերպած են Հայաստանի մէջ, ու հայերուն վրայ, այդ ջարդերուն ընկերացած է բռնի իսլամացումի ձեռնարկը, և այդպէսով անուններ փոփոխութիւններ կրած են։

Այդպիսի պարագաներէ օրինակ մի միայն յիշած ըլլալու համար հոս կ'արտատպենք մէկ մասը այն նամակին, որ 1616 Հոկտ. 28ին Դարբիի հայերը ուղղած են Թուսիոյ Կայսեր։

«Օսմանեան հոսանքը եկած հասած է։ Դանչա առուեցաւ, բերդը անպաշտպան կը մնայ։ Այսօր կամ վաղը բերդն ալ պիտի առնուն, և Շամախի վրայ պիտի դան։ Որչափ ատեն բերդը չէ՛ գրաւուած, կը վախնան Շամախի դալու, վախնալով թէ ամէնքն ալ պիտի ջարդուին մեզմէն։ Անոնք բռնի իսլամացուցած են մեր և Շաքիի գիւղերը։ այրած են մեր եկեղեցիներն ու գիրքերը։ ջարդած են մեր քահանաները, սրէ անցուցած են շատեր, իրենց հաւատքին սիրոյն համար։ Հիմա մենք ցերեկը իսլամներ ենք, և գիշերը քրիստոնեաներ...»։

Այս նամակը ցոյց կուտայ, թէ հաւատքի և իրենց անունի սիրոյն մեռնողներէն զատ, կան շատ մը գիւղացիներ, որոնք երկու կեանք կ'ապրին, և երկու կրօնք, եւ ատով իսկ սարսռուած են ակամայ կրելու երկու անուն. ցերեկը իսլամ, գիշերը քրիստոնեայ, ցերեկը Ահմէտ, գիշերը Կիրակոս։ Եւ ուրիշ շատ շատեր ալ, որոնք իրենց եւ իրենց ընտանիքի անդամներուն կեանքը ապրեցընելու անդոհով, առ. ամի թողած են ընդ միշտ իրենց քրիստոնէի անունը, գիշեր ուցերեկ։

Այսպիսի եղերաբաստ և ճգնաժամային վայրկեաններու մէջ միայն Հայուն հոգին պէտք ունեցած է ստեղծելու իր հոգեբուխ և անկեղծ մաղթանքը. ԱՆՈՒՆՈՎԴ ԱՊՐԻՍ։

Այդ մաղթանքը զուտ Հայկական է և ուրիշ ազգերու մէջ գոյութիւն չունի, կամ անոր համար, որ ամենէն աւելի հայերը ենթակայ եղած են թիւրքական ջարդերու, և բռնի իսլամացումի, և կամ անոր համար, որ հայերը ուրիշ բոլոր ազգերէն աւելի շատ ու շատ կապուած են իրենց կրօնքին, եւ այդ կրօնքը խորհրդանշող իրենց անունին։

ԱՆՈՒՆՈՎԴ ԱՊՐԻՍ մաղթանքին այս երկու բառերը ամբողջ կրօնք մը, ամբողջ իմաստասիրութիւն մը, ամբողջ ազգային հոգեբանութիւն մը կը պարունակեն իրենց մէջ։ Այնպէս որ երբ մէկը իր բարեկամին կամ ազգականին անունը կը շնորհաւորէ անուանովդ ապրիս ըսելով, ան ըսել կ'ուզէ, ակը մաղթեմ, որ դուն թիւրքերուն բռնութեան չ'ենթարկուիս, չ'սպանուիս քու հաւատքդ համար, և չը հարկադրուիս անունդ փոխել, այլ ապրիս խաղաղութեամբ, առանց հալածանքի, ապրիս քու անուանովդ իբրեւ պատուաւոր և քրիստոնեայ մարդ։

Զ'ք մոռնար, թէ հայկական-ժողովրդական երկու բառով մաղթանքը, չա՞տ աւելի կ'արժէ քան հատորներով շարականներ։ Որովհետեւ հոգին ինքզինքն մէկ արտայայտութիւնն է անիկա, թիւրքի եաքաղանին տակ յղացուած, եւ որուն մէջ խաչցած է Ազգին հոգին, և տեսնելու կամքը, ԱՆՈՒՆՈՎԴ ԱՊՐԻՍ։

ԴԻՏՈՂ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԱՄԱՆՈՐԸ

Քայլ մ'եւս եւ ահա մեզ կը գտնենք նոր տարեշրջանի վրայ։ Նոր օր, նոր արշալոյս, նոր նոր յոյսերու վէտվէտում։ Նոր հորիզոն բոսորագոյն, նոր կեանք, նոր եռանդ։ Կեանքի պայքարի այս վճռական եռուզեռի մէջէն մէկ ակնթարթ, մի րոպէ միայն հէն և նոր տարին կը հանդիպին իրարու, երկուստեք յուզումով կը նային մէկզմէկու և կը բաժնուին, կը հեռանան առ յաւէտ հակամէտ ուղղութեամբ։

Մարդկային ընկերութեան համար իր տեսակին մէջ եզակի եղող այս պատմական օրը կը հեռաքրքրէ և կ'զբաղեցնէ հասոյ տիեզերքը։ Ոմանք կը յուզէ իր խորտպաւորութիւններով կամ անցեալի վերապրումներով, ուրիշներ կ'ուրախացնէ իր կազանդ Պապայի այցելութիւնով։ Ամանորը թուականներու փոխանցման պարզ օր մը չէ այլ բոլոր ինքնագիտակից առևտրական հաստատութիւններու հաշուեյարդարի օրն է։ Առևտրական սկզբունքները և էական պայմանները լիովին իրագործող վաճառականը ի՞նչ կ'ընէ։ Իւրաքանչիւր տարեվերջին կ'ուզէ գիտնալ իր շահն ու վնասը։ Այդ ընելու համար կը հաշուէ ելքն ու մուտքը, կ'որոշէ պատրաստ ապրանքին արժէքը ելքատ այնմ կարելի կ'ըլլայ անոր. որոշել իր դիրքը՝ թէ հարկ է գործը ընդարձակել, սահմանափակե՞լ թէ բոլորովին գոցել վերջ տալ։ Առանց այս բոլորը որոշ կերպով գիտնալու՝ ոչ մէկ առևտրական կրնայ յաջողիլ։

Կեանքը առևտուր մը է։ Եւ այս կեանքի առևտուրի պայքարին մէջ մարդ էակը տեսակ մը նիւթապաշտ է։ այդ քնազդային է և միշտ ամէնուրէք իր գոյութեան առաջին վայրկեանէն՝ իսկ այդ քնազդով կը կենդանավարուի իր գոյութիւնը կարենալ շարունակելու համար։ Եւ ներկայ ընկերական կեանքի մէջ այդ բնազդի գոհացումն փայլ ու գոյն առուղը դարձեր է։ Ամէնքս ալ կ'ուզենք ապրիլ, զարգանալ, կեանքը վայելել, անոր հաճոյքներուն տիրանալ և այս բոլորին տիրանալու նիւթապաշտական օգտակար բնազդն է որ մեզ ամբողջութեամբ կը մղէ գործելու և դրամ շահելու, Ամէնքս ալ քալ կ'ըմբռնենք թէ՝ եթէ գրպաններս 9—10 դահեկան գոյութիւն չ'ունենայ չենք կրնար տեղ մը երթալու համար հարկաւոր նստիլ, հաճոյքի համար թատրոն երթալ, ևն ևն։ Մենք որ, նիւթական գործերուն մէջ հետաքրքրուած, թաղուած ամենարուռն պայքարը կը մղենք յաջողելու, դրամ շահելու։ կը մտածե՞նք արդեօք մի պահ մեր առողջապահական կեանքի առեւտուրին մասին։ կ'անդրադառնա՞նք արդեօք թէ մեր մարմինները, մեր դրամագլուխներն են մեզի ձգուած որպէս ժառանգ, և որոնց հանդէպ որոշ պարտականութիւններ ունինք սիրոյ, խնամքի եւ հոգածութեան։

Ցարգելի ընթերցող, այսօր տարեգլուխ է, խղճմտօրէն և անկեղծօրէն դիտե՞ս, կրնա՞ս ըսել ի՞նչ է արտիդ, արեանդ, երակներուդ, լեարդիդ, երիկամունքներուդ, բարոյքդ, աչքերուդ են ևն, վերջապէս ամբողջ մարմնիդ բաղկացնող կրթարանները դրամագլուխը կամ պահեստի ուժը։ Տարիներ տարիներու կը յաջորդեն, գիտե՞ս միթէ թէ ելքի և մուտքի հաշուեկշիռ Խչպէս կը համեմատին։ Դրամ, դրամ, դրամ, հոգածու-

գանուիլը կը գրես և զիս գրեթէ անխղճութեամբ կ'ամբաստանես։ Կարծես թէ իմ հոս ապրիլս (նամակը Փարիզէն կը ղրկուի) կը նշանակէ թէ նախանձելի դիրք մը ունիմ։ Վերջերը ենթարկուած նիւթական անձկութիւնս, զիս կանգնեցուցեր իսկ զզուեցուց։ Գրեթէ ոչ ոք մեզի կ'օգնէ։ Բոլոր յոյսերս կեդրոնացուցած եմ Արշակ Ջամալեանին վրայ որ պիտի վերադառնայ։ Թիչեալը քաղաքէ քաղաք կը շրջի, կը բանախօսէ՝ ազգէն օգնութիւն խնդրելով։ Եթէ յայտի քիչ մը դրամ հաւաքել, առաջին գոներ պիտի ըլլայ մաս մը ձեզի ղրկել և միւս մասն ալ ասկէ հետառնալով ձեր մօտ գալ»։

Արշակ Ջամալեան Դաշնակ կուսակցութեան պետերէն է որ կը շրջէր Թուսմուքի, Վառնայի, Շումլայի, Սոֆիայի, Ֆիլիպէի, Գուրկազի և Խասքովոյի միջև, կը բանախօսէր ու միամիտները կը գրագրէր։ Թիչեալը միևնոյն ժամանակ կարմիր Խաչի ընկերակցութիւն մը հիմնեց Գուլկարահայ կանանց մէջ։ Այս կարմիր Խաչին նպատակը յար և նման է Ամերիկայի մէջ Դաշնակներու կողմէ հիմնուած համանուն ընկերակցութեան։

(2) (Շար.)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փոխան կաղանդեանի Տկն. Տիքա Մանկեանի ոնորհակալութեամբ ստացած եմ 200 ս. դ. որբանոցիս ասն եւ սանուհիներուն համար

Ղ. ԶՐՊԼԻԿԵԱՆ
Տեսուչ Բէյլէկեան որբանոցի

Ա.ՄՈՒՍՈՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՊՍԱԿԻ ՍՈՒՐԲ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅՐԱԿԱՆ ԻՄԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մայրական տիրապետութեան տակ ոգին մեծամեծ կապուած է անտեսական պայմաններու հետ. հողագործ և խաշնարած ժողովրդոց մէջ մայրերովին կը տարբերին այդ պայմանները։ Այսպէս, խաշնարած ցեղերու մէջ մայրական իշխանութեան հետքերուն հազիւ թէ հանդիպած բլլան ընկերքանոներ։ Ափրիկէի լայնատարած ու այլացեղ հողամասերուն վրայ երբ գերբաժան բանակներ ոկսան թափանցել, գիտուեցաւ որ արդի ըմբռնումով մայրական իշխանութեան հետքը գրեթէ գոյութիւն չունէր։ Կինը շատ հեռու էր իշխանութեան մակարը կրելէ։ Ան կը հնազանդէր իր երկան, վանքի ա՛յրն էր որ իր տակուն աշխատութեան չնորհիւ կը բանար տնական հարստութեան։ Ան էր որ անասունները արօտաւեղի կը տանէր ու զանոնք կը խնամէր ու կը պաշտպանէր թշնամիին, գազաններուն և ասպատակներուն դէմ։ Այրն էր որ կը կթէր կովերը, պանիրը կը չիներէ և ուժ և գերակշռութիւն ցոյց կուտար տնտեսական կեանքի մէջ։ Աստիճդ հաւատա ին կը պատահինք հ՛ն՝ ուր հողագործութիւնը կը գտնայ կիներու գերազանցապէս ասանձնայատուկ աշխատանքներ հ՛ն՝ ուր էրիկ մարդիկ և իրենց մանչ զաւակները գ՛ութէ միչտ առաջնէն դուրս զրաված են, որսի՝ ձկնորսութեան, պատերազմի և այլն։ Ցեղախումբին ընդհանուր անտեսութեան մէջ կնոջ է որ կը պատկանի գերազանցապէս օգտակար գերը և մայրն է որ իր տիրապետութեան չունչն ու զրոյցը կը տանին կեանքի մէջ։ Հողը հնոյ համար ընծայուած օրենքի դաշտ մրն է որուն վրայ օրն ի բուն հանկած, իր յարձակման դաշտերու ներշնչումով և բնութեան զանազան երևոյթներէն ստացած ապաւորութեամբը, զայն արդիւնաբերի կ՛ընէ, անոր մաքուր ձոցէն դուրս բերելով իր և ամբողջ տանը անհրաժեշտ սննդեղէնը։ Մինչդեռ այր մարդու բերած արդիւնքը բոլորովին դիպուածական է։

Հիւսիսային Ամերիկայի Wyandotներու մէջ ազգային մեծ ժողովը կը բաղկանար 44 կիներէ և միայն 4 այրերէ, որոնք իրականութեան մէջ կանանց կամքին գործադիրներն էին միայն։ Բայց աւելի զարգացած ընկերութիւններու մէջ, ուր երկրագործութիւնը այնպիսի յարաբերական կարևորութիւն մը ստացած է որ մարդը կը ձգէ գրեթէ բոլորովին որսն ու ձկնորսութիւնը, ուժեղ կերպով արօրին փարելու համար և այսպէս էրիկ մարդուն տան մէջ և իր արտին վրայ տեսականորէն ապրելովը մայրական իշխանութեան նախկին ըմբռնումը կը փոխուի, իր զուակներուն և իր կը փոխանցուի հայրական իշխանութեան և մօրը տիրապետութիւնն իր առաջին սահմանը տանը միայն կ՝ ներսիրուն, ինչպէս կը նշմարենք հին Զինացիներու, Ճապոնցիներու եւ ասմէնցւոց մօտ։*)

Կանխեցինք վերև ըսելու որ Մալագա Թերակղզիին մէջ ապրող Orank-Lautներու մօտ զաւակները միայն մօրը կը պատկանին և կը կրեն մօր ազգանունը. բայց մայրական իշխանութեան այս սիայրբռնումը ո՞չ մէկ առաւելութիւն կուտայ մօրը. ընդհակառակ կինը հոն կ՝ապրի ամենադժբախտ կեանք մը. ամուսինը զինքը կը ծեծէ ու չի թոյլատրեր որ կինը իր ներկայութեանը ճաչէ։ Միւսիոյ անապատներու վանականներ ցեղախումբերու և Զէրքեզ կարգ մը դասերու մէջ, այս դրութիւնը կը տեսէ մինչեւ այսօր։ Ասոնց մէջ մայրերը ճիշդ է որ մայրական հեղինակութիւն ունին, գլխաւորաբար զաւակց եւ տան անտեսութեան վրայ, բայց այդ դժբախտ տիրապետութիւնը տեսէ կերպով չէ կրցած քաղդրացնել մարդուն վայրագութիւնը։ Մինչեւ այսօր, Ճաբոնի մէջ սովորութիւն է որ զաւակներու անդրանիկը եղող ժառանգորդուհի մը ամուսնանալով երիտասարդի մը հետ, այս վերջինը իր կնոջ տունը երթայ բնակելու, տան-փեսայի կամ տանվրայի ձևով մը, և առնէ կնոջ ազգանունը՝ որ միանգամայն անուանն է կարուածին և բոլոր ընտանիքին։ Ասկէ պէտք չէ հետեւցնել սակայն որ մայրը իր դիրքին մէջ պայմաններուն չնորհիւ, պիտի սանար մայրական տիրապետութեան ազդու մէկնը, ո՛չ։ Այրը իր կնոջ դիրքին և հարստութեան դէմ ամէն յարգանք և ակնածանք պահելով հանդերձ, դարձեալ կը մնայ պետ և ընտանիքին անարգելի տէրը։ Թիպէդի մէջ երբեմն սովորութիւն էր որ կին մը մրակ սանար, ծնողքի մը կամ տան մը բոլոր արտաքին զաւակներուն։ Այրական իշխանութիւնը կերպով մը զօրացնող ձև մըն է այս բազմայրութիւնը, որ բոլորովին հակառակ է բազմակնութեան։ Մէկ հարուածով հրէշային կարծուած այս սովորութիւնը ուներ սակայն իր գոյութեան պատճառը։ Ցաւտի է որ կինը իր զաւակներուն բացարձակ տիրուհին է, զաւակներուն վրայ տիրելով ընտանիքին։ Թիպէդցի կինը, ի յարգանս ընտանիքի ներքին խաղաղութեան և ներդաշնակ տիրոյն, յանձն կ՝առնէր, յաջորդաբար կամ մէկ անգամէն, ամուսինը դառնալ բազմամիւ եղբայր-այրերու։ Այս գաղափարին ամէնէն յատկանշական

*) Elisée Reclus, l'Homme et la Terre, Ա. Հատոր էջ 254։

Հ. Թէ մեր մարմինները ժառանգութիւններն են մեզի ձգուած որպէս գրամագլուխ. թէ առողջ մարդ և առողջ մարմնով միայն կարելի է կեանքը վայելել և անոր հանգիստներուն տիրանալ. թէ պարտինք սիրել և խնամել մեր մարմինները — նախ քան նիւթականը — եթէ կ՝ուզենք նիւթականին տիրանալ, կեանքը վայելել և օգտակար էլլալ մեր անձին, մեր ազգին եւ մարդկային ընկերութեան

ՏՕՔԹ. Օ. ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Գէյլուպ, 28 Դեկտ. 931

ԿԱՐԵՒՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

ԱՄԵՆՈՒՆ

1.— Թիւրքերը հաւատարմօրէն և տառացիօրէն կը գործադրեն իրենց համբաւաւոր մէկ առածին ոգին.— Անոնք միշտ կ՝ընդունին թէ յանցաւորը մեռնողը չէ այլ մեռնողը։ Ահա այս պատճառով ամենք շարունակ կը մեռցնեն։

2.— Թանկագին գոհարներ ունեցողը իր տունն ու դուռը ամուր կը գոցէ։ Ազգաւորներէ շրջապատուած հարուստ մը պարտաւոր է ըստ այնմ ապրիլ։

3.— Համակրելի բլլալ գիտնալը անժխտելի երաշխիք մրն է իր ամենաղժուարին գործերը դիւրութեամբ կարգադրելու։

4.— Հիւրասիրութիւնը գովելի առաւելութիւն մրն է. բայց բազձալի հիւր մ՝ըլլալն ալ՝ բարեկրթութեան և կենցաղագիտութեան մեծ գրաւական մրն է։

5.— Մեզի համար եթէ ցարդ ներելի թերութիւն մրն է անուս մարդիկ ժողովուրդին զեկավարելու նպատակով, բայց յետ այսուհանդերձ արարք մը ազգակործանարարական յանցանք է։

6.— Մեր ժողովուրդներուն մէջ յատ մը կենսունակ նկատուած հարցեր չատ դիւրութեամբ պիտի լուծուէին. եթէ ժողովականներէն չատեր իրենց պատանութեան կորովն ու արիւնը այլ միջոցներով սպառած չբլլային։

7.— Եթէ կուսակցականներ յանցաւոր են անոր համար որ ցարդ ոեւէ կերպ իրարհակացողութիւն չուզեցին ստեղծել. տան անդամէն պակաս դատապարտելի չեն մեր յարանուանութեանց հոգեւոր պետեր որոնք սակայն ամեն օր խաղաղութիւն կը քարոզեն։

8.— Կար ժամանակ մը ուր այրերը առաջ կը քալէին և կիները անոնց կը հետեւէին։ Դարը փոխուեցաւ. և հիմայ կիները առաջ կը քալեն և այրերն անոնց կը հետեւին։

9.— Մեծ յաջողութիւն է ծերութեան տարիքը հասնիլ բայց ամենամեծ բաղդաւորութիւնէ առողջ և հարուստ ծերութեան մէջ մեռնիլ. հակառակ մեծ փորձանք է։

10.— Եթէ հայ տղամարդիկ դեռ չպիտի ուզեն կամ չպիտի կրնան ապացուցանել թէ իրենք իսկապէս կ՝ըմբռնեն իրենց պատասխանատուութիւնները հանդէպ իրենց դժբաղդ հայրենիքին թէ պիտի բլլար եթէ իրենց տեղը իսկան սրբին տային։

ՄԵՂՈՒ

ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

2 000 000 ԱՆԳՈՐԾ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Ֆրանսական պաշտօնական վիճակագրութիւնները Ֆրանսայի անգործներու թիւը ցոյց կուտան ոչ աւելի քան մօտ 70 000 (առաւելագոյնը) Սակայն այս թիւը պաշտօնական է և ցոյց կուտայ միայն նպաստի անուանկներուն մէջ արձանագրուածները։ Իրականութենէն ուրեմն չատ հեռու է։

Ճշմարիտ է սակայն նաև, որ վիճակագրականներկայ գրութեամբ կարելի չէ ամբողջ անգործներու ճիշդ թիւը սառուցել։

Բայց Աշխատանքի Ընդհ. Դաշնակցութիւնը կ՝ըսէ.— Ֆրանսայի մէջ։ Ներկայիս կան կէս միլիոն լրիւ անգործներ և մէկուկէս միլիոն կէս անգործներ, որոնք չաբթական կ՝աշխատին 3—5 օր։

Անգործութիւնը ամենէն աւելի կը հարուածէ հիւսկեղէնը, մետաղագործութիւնը, կաշեգործութիւնը։ Թղթեղէնը, քաուչուկն ու քիմիական ճարտարարուեստը։

Աշխատանքի Ընդհ. Դաշնակցութիւնը մօտալուտ բարելաւում չի յուսար, ընդհակառակն. կը կարծէ թէ տագնապը աւելի պիտի սաստկանայ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Նոյեմբեր 15ին, անգործներու թիւը կը բարձրանար 4 844 000ի 222.000 աւելի քան նախորդ կիսամեակին։ Բաղդատմամբ անցեալ տարուան նոյն շրջանին՝ 640 000 աւելի։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Անգլիոյ Աշխատանքի Նախարարութեան վերջին վիճակագրութիւնը կը յայտնէ թէ Նոյեմ.10ին, արձանագրուած անգործներու թիւն էր 2,648 429, որոնց 2.009,568ը՝ բոլորովին անգործ։ Բաղդատմամբ նախորդ վիճակագրութեան՝ 35.495 նուազ։ Վերջին ամիսներու ընթացքին մօտ 200.000 պակասած է անգործութիւնը։

ՆԱՒԵՐԸ ԿԸ ԺԱՆԳՈՒՑԻ

Ամենէն աւելի նաւահանգիստներուն մէջ է որ յայտնի կ՝ըլլայ անգործութիւնը։ Ընդհանուր առմամբ նաւը չէ խնայած նաև սանրարան նաւերուն, որոնք խարիսխ նետած մեծ նաւահանգիստներուն մէջ, կը հանգչին՝ ժանգոտելով...

1913ին, ամբողջ աշխարհի նաւերուն տարողութիւնը կը ներկայացնէր 48 միլիոն թոն։ Այսօր այդ գումարը կը ներկայացնէ 69 միլիոն։ Գետութիւններն ու նաւային ընկերութիւնները անընդհատ նոր նաւեր չենեցին միչտ աւելի կատարելագործուած և աւելի մեծ։ Ասոնց ամենամեծերը 11 460,393 թոն տարողութեամբ նաւեր կը ծուլանան ծովուն վրայ։

Ֆրանսայի ծովային առևտրական նախարարը ձեռնարկած էր ճամբորդութեան մը՝ նաւահանգիստ նաւահանգիստ, անձամբ քննելու համար դժուարութիւնները, որոնց ենթարկուած է նաւագնացութիւնը։

Ամեն տեղ ան արձանագրած է նոյն բողոքները և նոյն գաւերը։ Որովհետև տագնապը, որ կը հարուածէ Ֆրանսայի առևտրական նաւատորմիղը, աւելի ծանր է։

ՄԻՇԱՂ

ՊԱԼԵԱՆԻ ԴԷՄ ԲՈՂՈՔ

Գրեց՝ ԹՈՒՐԻԿ

Այս առաւօտ երբ այգ բացի,
Երեսս իսկ չը լուացի.
Շտկէ չիտակ սալոն գացի,
Հոն՝ չատեր կային ինձմէ բացի։
Գալեանի Թերթ, չը տամ ա-
նուն,
Որ լաւ կարդամ, ձայնէ հեռուն,
Զը նեղեն զիս, չուն ու կատուն,
Առի տարի սեղանատուն։
Ու կարդացի ծայրէ ի ծայր
Այդքէս անցաւ, ամէն մէկ վայր։
Ա՜խ, դու Գալեան թէ քովնըլլայիր
Բարկութենէս վախցած պիտ՝ լայիր։
Շատ խորհեցայ, թէկ քիչ ուշ
Որոշեցի, վէպեր անուշ
Զը գրել ալ, և ոչ ալ յուշ։
Ան վարձ գրողն բլլայ ապուշ։
Քանի Գալեան չ՝եկեր խնդրել,
Թէ Թուրիկ ջա՛ն, գրէ մէկ էլ։
Ո՛չ Լենինը ո՛չ ալ Հեկել,
Զեմ կրնար Ձեր տեղը սեպել։
Ու խոստանայ մեղաւորիս,
«Ազդակի մէջ երեք ամիս,
Գիշեռ տեղ տայ ծանուցումիս,
Հարիւ այսպէս, համոզէ զիս։
Ռոմիկ չեմ ալ, որ ամէն օր
Զրի գրեմ Գալեանի որ
Վրձակր ու ոտանաւոր
Մէկը միւսէն չի զատեր կոր։
«Ազդակի ճիչա, առի էջը.
Բան չորսի՛ թուին մէջը.
Կարդացէք նախ, սնկէ վերջը
Կը հասկնանք դուք մեր վէճը։
Կը զարմանամ թէ ինչու միչտ,
Գալեանը մեր, չի տպեր ճիչա
Գրածներս ուրախ - անվիչտ
Ու հասկցուին դիւրին և հեշտ։
Թերթ մամլուին ի ճնճիկն վերջ
ասացանէ Թուրիկի տեղեկագիրներ.
սպասեցէք յաջորդ թիւր։

Անգլիոյ մէջ, նաւային ընկերակցութեանց կարևոր և ուժեղ խումբ մը ստիպուեցաւ հաշուեյարդար ուզել։ Գերմանիոյ Իտալիոյ, Ճափոնի, Հոլանտայի և Ամերիկայի մէջ նաւային մեծ ընկերութիւններ դժուար կացութեան մատնուած են։ Բազմաթիւ նաւաբաններ ստիպուեցան իրենց իրենց պաշտօնէութեան կարևոր մէկ ճամբել։

«ԿՈՒԶԷՔ ՀԱՒԱՏԱՑԷՔ ԿՈՒԶԷՔ ՄԻ ՀԱՒԱՏԱՔ»

Մոր առաջին խորհրդով, Ամերիկայի մէջ լոյս տեսած է գիրք մը, որուն հեղինակն է Ռիպլի անունով մէկը։ Այս գրքին մէջ հաւաքուած են շարք մը զարմանալի և անհաւատալի դէպքեր, որոնք սակայն խստօրէն քննուած և ստուգուած են։ Ռիպլին, ոչ միայն չի ծածկեր այն ազբիւրները, որոնցմէ օգտուած է ինք, այլև դիւրաբիւններ կուտայ իր ընթերցողներուն, որպէսզի այդ աղբիւրներու միջոցով կարենան ստուգել այդ անհաւատալի դէպքերը։

Ռիպլին կը պատմէ օրինակի համար, որ քննելով Սթրաֆորշիրէի հիւանդանոցին հիւանդներուն ցուցակները, գրած է որ Զարլզ Զարլզուէրզայն անունով մէկը, ապեռած է եօթը տարեկան հասակի մէջ... զառամեալ ծերութենէ։ Այս արտասովոր երախային պէսերը և մօրուքը քուսած էին երբ դեռ չորս տարեկան էր, իսկ մեռնելուն՝ անոր մազերը արդէն բոլորովին ճերմկած էին չատոնց և դէմքը ծածկուած էր կնճիռներով։ Զարլզ, իր վեց տարեկան հասակին մէջ, զառամած ծերունիի մը արտաքինը ունէր։

Ռիպլին, գրքին մէջ ուրիշ տեղ մը կը պատմէ որ ամերիկացի Հէնրի Սմիթ կոտրած է հիւանդութեանց մրցանիշը- Այս մարդը, իր կեանքի ընթացքին 148 անգամ ենթարկուած է լուրջ վիրաբուժական գործողութեանց և ընդամէնը 200 մմ պակաս է վիրաբուժական սեղանի վրայ։

Ընտանեկան բեղմնաւորման մրցանիշը կոտրած է, կ՝ըսէ Ռիպլին, Մարթա սուլթան Մուլէ Իսմայիլը։ Անիկա թագաւորած է ամբողջ 57 տարի և իրեւ ժառանգորդ ձգած է 547 տղայ և 340 աղջիկ։

Կարդացէք եւ Տարածեցէք «ԱԶԴԱԿ»Ը

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

Խնամակալ Մարմնի նախագահութեամբ տեղի է ունենալու

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԹՈՒՆ

Ցուցուար վեցի օրը ժամը 10 30ին Հայ Հեմարանի վերին սրահին մէջ

Տօնական այս հանդիպումին մասնակցողները ինքզինքին ազատ կը համարեն մասնաւոր այցելութիւնները փոխադարձելու պարտաւորութենէն. փոխարէնը նուէր մը ընելով Համազգային ընկերութեան։

Տէր եւ Տիկին Դասպար Իփէքեան	150
Օրիորդ Դերոն Խոսրովեան	150
Մաթէոս Փափազեան	150
Գարոյր Գուսուլեան	100
Նշան ու Փիրայր Տեմիրճեան	200
Յակոբ Աթիկեան	100
Եդուարդ Տարօնեան	100
Տէր եւ Տիկին Բարգէն Սվաճեան	150
Գէորգ Սազճեան	100
Յովսէփ Ղալիկեան	100
Սարէն Բաբախեան	100
Իշխան Եսայեան	100
Լեւոն Շանթ	100
Բժ. Ատոմ Գարագաշ	100

ՆԱԶԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՆԱԶԸՄ ՓԱՇԱ ՇԱՏ ԲԱՐԻՔՆԵՐ ԳՈՐԾԱԾ Է

ՔՕՄԻԹԱՋԸՆԵՐԸ ՊՈԼՍՈՅ ԿԱԼԱԹԱ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ

ՆԵՐՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՍԽԱՆԸ

Զերբակալուած քօմիթաճները հարցաքննութեան ժամանակ անվախօրէն կը յայտարարէին որ այդ գէնքերու իրենք անվախօրէն կը յայտարարէին որ այդ գէնքերու իրենք քանչիւր գնդակով թիւրք մը սպաննել ուխտած են։

Անոնց իւրաքանչիւրին հետ առանձին առանձին զբաղեցաւ, ադրութեամբ քննեցի զանոնք։ Շատերը անմեղ էին. խաբուած էին. Պոլիս հայ քօմիթէին ձեռքը անցած է և թագաւորական փախած է ըսելով խաբած են զանոնք և իրենց Պաղատ փախած է ըսելով խաբած են զանոնք և իրենց Պոլիս բերած։ Ասոնք ասնարկել արդարութեան ոգիին։ Անոնց մէջ ամենէն ծայրայեղ ցուցիներն հակառակ էր։ Անոնց մէջ ամենէն ծայրայեղ ոգիներն հակառակ էր։ Մնացեալներ եղողները առդարութեան յանձնել տուի։ Մնացեալներ եղողները վերադարձուցի։ Այս կերպով սպասած բրեկ տեղը վերադարձուցի։ Այս կերպով սպասած

հայերուս թիւր հազարներու կը հասնի։

ՏԻԳՐԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ ԵՒ ՆԱԶԸՄ ՓԱՇԱ

Ոստիկանական նախարարութեանս միջոցին, թիւրք յեղափոխականներէն, Սէրայի կողմէ չատ վանդաւոր նկատուած և ժէօն թիւրք անունով ճանչցուած երիտասարդներէն չատեր մահէն ազատեցի։ Զարմանալի՝ սակայն այն է որ, Սահմանադրութեանց միջոցին հալածանքներու ենթարկուեցայ, իմացուած հայերէս ոչ մէկը արդարութիւնն ու ճշմարտութիւնը չի պաշտպանեց. սակէ չատ վշտացած եմ։ Միայն Տիրան Քէլէկեան էֆէնտիի պէս լաւ կրթութիւն և ուսում տեսնող հայեր նամակներ գրեցին և ճշմարտութիւնը պաշտպանեցին։

Այսպէս Պոլսոյ մէջ հանուելիք սարսափելի հայկական ապըստամբութիւն մը, այս կերպով ձախողեցաւ։

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ՄԱՐԻԿ ԿԱՎԱԹԱՒ ՄԷՋ

Միայն հետեւեալ օրը երեկոյեան. Կալաթայի ոստիկանական պահակատունէն ժուռնալ մը առի։ Այդ գիշեր Կալաթայի մէջ, Պայազիտ փողոցի պահակը, Ահմէտ, մէկը գլխարկով և միւսը ֆէսով երկու մարդ տեսած էր, որոնք երբ կը տեսնային պահակները կը պահուէին։ Անոնց ետեւէն եկող ուրիշ գլխարկաւոր մը գաղտնի կերպով անոնց հետ բաներ մը կը խօսէր։ Վերջը գլխարկաւորը կը հեռանար և հեռուէն ձեռքերով նշաններ կընէր անոնց։

Պահակը կը կասկածի և կը հետապնդէ.

— Դուք ո՞վ էք. այս ժամանակ հոս ի՞նչ կընէք.

Գլխարկաւորը իսկոյն բէվոլվէրը հանելով.

— Կեցիր և տես, հիմայ կը հասկնաս. թէ ո՞վ եմ ես.

Այս հաղիւ արտասանած կ՝ակսի կրակել։ Արձակուած երկու գնդակներէն մէկը պահակ Ահմէտի ձախ թեւին, իսկ միւսը փորին հանդիպած էին։ Զէնքի ձայնը լսող ոստիկաններ խոկոյն դէպքին վայրը կը վազեն, բայց երկու հոգի ասոնց վրայ կը դարձնեն իրենց զէնքերը։ Ուրիշ երկու հոգի ալ բէվոլվէրները պարպելով կը փախչին դէպի Թօքհանէ։ Այդ միջոցին հարիւրապետ Օսման էֆէնտի հասնելով գլխարկաւոր մարդուն թեւին սուրով ուժգին կը զարնէ։ Մարդը վիրաւորուած գետին կը փռուի, բայց ընկերը այս խառնակութեան գետին կը փռուի, բայց ընկերը այս խառնակութեան դեռին օգտուելով կը փախչի։

Վիրաւորը պահականոց բերուելով վերքերը դինուորական բժիշկին կողմէ կը քննուին։ ՀարցաքննուելովՁան կը յայտնէ որ ինք գէնք նետած չէ և ընկերներ չէ ունեցած. սակայն սակէ քիչ վերջ ընկերներ կը ձերբակալուին։

Այս գլուխը գլխարկ ունեցող և վիրաւորուող մարդը բրդիկ Մշեցի Մանուկ անուն մէկն էր։ Երկար ատենէ իվեր ոստիկանութեան կողմէ կը հետապնդուէր արդէն։

ՆԵՐՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱԿԸ

Երկու օր վերջ ներքին գործոց նախարարութենէն 6 Յունիս 312 թուակիր հետեւեալ նամակը առի.—

«Իզմիթի ենթակայ Գանչէֆիկի մէջ, զէնքի մարզանքով զբաղուելուն տեղեկացուած և անունները յիշուած երեք հայերու ձերբակալման մասին 23 Յունիս թուակիր ձեր գրութեան վրայ Իզմիթի Մուֆէտարութեան հրահանգ տրուած է։

Այս անգամ պատասխանը հասած բլլալով, յիշեալ անձերէն Տաքալ Մկրտիչի Ամերիկա փախած բլլալը և Վանեցի Համբարձումի հետ Զօպանի ալ ցարդ չի գտնուիլը և միւս Համբարձումի հետ Գրիգորի և ընկերներուն ձերբակալուելով. յետ խուզարկութեան իրենց տուներու Փասակար թուղթեր գտնուիլը և ուղղակի դատարան յանձնուիլը կը տեղեկացուցի։

ԵԱԼՕՎԱՅԻ ՔՕՄԻԹԷԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Եալովայի մէջ գտնուող քօմիթաճքներուն Գրուսայի հայերու հետ միանալով կարևոր քէօսախական խումբ մը պատրաստուն

ՄԻՍԻՍ Գ. Պ. ՔՐԻՍԹԻԻ ՄԱՀԸ

Կիլիկիայի եպիսկոպոսապետ, ու մանաւանդ անոր երիտասարդ սերունդին, նուիրուած բազմարդիւն կեանք մը ալ կը վերջանայ հանգիստով Միսիս Գ. Պ. Քրիսթիի, որ ամուսնին եւ Տարսոնի Ամերիկեան Սէյնթ Փոլ գոյնին նայսուէր նախագահ Տօքթ. Թովմաս Տէյվիսոնի Քրիսթիի որ վախճանած է 1922ին։

Միսիս Քրիսթի ծնած էր Լի — Սենթիր (Իլինոյ) Ապրիլ 25, 1852ին։ Դուստրն է Վեր. Ճէյմս Քրիւերի, որ Դաստաւորապետ Գրիւերի ազգականն էր։ 1871ին օրջանաւարտեց Մաֆթրս գոյնէնն եւ Մարտ 17, 1872 ին ամուսնացաւ Թովմաս Տ. Քրիսթիի հետ որ ընդանօթագիտ դեր — սպայ մը էր Ամերիկեան Բաղտական պատերազմին։ Երեք տարի ուսուցչական պաշտօնավարութենէն ետքը՝ միջոց Տօքթ. Քրիսթի ուսուցիչ էր Նուճիվրսիթիի ավ Ուիսքանսընի մէջ, Մէհիսընի, եւ Գիլոյթ գոյնէնի մէջ, ինչպէս նաեւ Էնճնօվրի մէջ 3 տարի Աստուածաբանութիւն ուսանելէ ետքը, Տօքթ. եւ Միսիս Քրիսթի իրենց մանկիկ դստեր հետ 1877ի աշնան մեկնեցան Թիւրքիա. իբրեւ միսիոնար եւ հաստատուեցան Մարաշ. ուր Տօքթ. Քրիսթի ուսուցիչ եղաւ Աստուածաբանական Ճեմարանին մէջ։ Ցետոյ 1893ին անցան Տարսոն, Տօքթ. եւ Տիկին Քրիսթի իբրեւ նախագահ եւ նախագահուհի պաշտօնավարեցին, մինչեւ 1920, երբ Տօքթ. Քրիսթի հիւանդութեան պատճառաւ հրաժարեցաւ եւ Ամերիկա գնաց։

Տիկին Քրիսթի Մարաշի մէջ ուսեցաւ օգտակար ծառայութիւն իբրեւ միսիոնարուհի։ Սակայն, անոր կեանքին ամենէն արդիւնաւոր ու նուիրուած օրջանը եղաւ է Տարսոն Գոյնէնի ծառայութեան երկար տարիներ, ուր ճշմարիտ մօր մը հոգածութեամբ գուրգուրացած հարիւրաւոր հայ ուսանողներու վրայ՝ անոնց հիւանդութեան եւ տառապանքի օրերուն մէջ։ Մանաւանդ 1909ի Կիլիկիոյ կոտորածի օրերուն երբ ուսանողներէն զատ՝ հազարաւոր հայեր ապաստանեցան գոյնէնի պարիսպներէն ներս, պարզապէս հերոսական էր միսիս Քրիսթի պատասխանութիւնը ու զմայլելի անոր նուիրումը։ Տիկին Քրիսթի՝ իբրեւ ամերիկացի հանիցս արգիլած է խուժանին յարձակումը գոյնէնի վրայ, սպառնալով յանուն ամերիկեան կառավարութեան։ Ապաստանեալներու սնունդին, մաքրութեան հոգ տարած է ամիսներով։ Վիրաւորներն ու հիւանդները անձամբ դարմանած եւ հոգացած է։ Այս տողերը գրողը՝ իբրեւ ուսանող մը եւ ուսուցիչ Տարսոն — Գոյնէնի մայրական գուրգուրանքի խաղցրիչներ կը պահէ Միսիս Քրիսթիէն, եւ մեծամեծ իմ է քահանաներու զգացումն է այս։

Լօս Անճէլիսի Տօքթ. Հայկ, օրջանատարս մը Տարսոն գոյնէնի. կը գրէ ինծի. «Տիկին Քրիսթիին յանախ կայցելի։ իր անցեալի ուսանողներուն վրայ միշտ հետաքրքիր էր ու կը քննակեր տեղեկութիւն։ Վերջին օրերը տիկնոջս հետ խօսելը գայլերուն գիւղացիները տասնեակ մը գիտեր։ Ներ հսկելէ վերջ յաջողած են երկու հաթ սպանելէ անոնցմէ։

ԿՍՏՈՒԹԻՒԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Սուրիոյ բոլոր օրջաններուն մէջ անդորրութիւնը վերահաստատուած է կատարելապէս։

Դամասկոսի մէջ, ոստիկանութեան խորհրդական պ. Վարդօն ոստիկանութեան տնօրէնութեան պաշտօնը առած է իր ձեռքը։ Միւս կողմէ Վասրգ պէյ Մուսայիթի տեղ պ. Քալաֆրին նշանակուած է իբրեւ կառավարիչ։

Հալէպի մէջ, ծայրայեղները տեսնելով որ իրենց դաշը կոտրուցուցած են, կը փորձեն եղեր սպառնալ չափաւորական թեկնածուներու անոնց գրկելով ազգարարագիրներ որոնք ստորագրուած են «Տէհորիթներ» ստորագրութեամբ։

ՍՈՎԻԵԹԱԿԱՆ ԱԳՐԱՆԵՆԵՐՈՒՆ ՄՈՒՏՔԸ ԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ

Մինչեւ այժմ, Ռուսաստանէն ներածուող սպառազինեներէն սովորական մախաստուրէն աւելի բարձր տուրք մը կը գանձուէր։ Բարձր Գոմիսիոնութեան մէկը որոշմնագիր կը տարամարէ որ չեն այսու այդ ապրանքներէն պիտի գանձուի սովորական մախաստուրէ, պայմանաւ որ այդ ապրանքները ներածուած բլան Լիբանանի եւ Սուրիայի վաճառականներուն Ռուսիա արուած ապրանքներուն փոխարէն։

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԷՐԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԾ

Բարձր Գոմիսէրը որ Գէյրութ է կած էր Մարաշիներուն Գարիարիին յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար, Բօ. որ Դամասկոս մեկնած է Տիկին Բօնսօի հետ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՀԱՓՈՒՌ ԲՈՂՈՔԸ ԹՐՔ. ԶՐՊԱՐՏՈՒԹԵՒՆՆ ԴԷՄ

Վերջերս թրքական թերթերու մէջ հրատարակուած հակահայ գրգռիչ հրապարակութիւնց եւ զրպարտութիւններուն առթիւ, ծերունազարդ Վեհափառը ընդարձակ բողոքագիր մը յանձնած է Բարձր Գոմիսէր պ. Բօնսիին, խնդրելով որ պաշտօնը դրկուի Ազգ. Դատաստանաց։

Վեհափառը իր բողոքագրին մէջ մատնանշած է Թիւրքերու ոխերիր տարաւորութիւնները եւ յայտնած զանազան առթիւ անոնց ճնշուած անհիմն ու երեւակայական զրպարտութիւնները։

Վստահ ենք որ անկնա պիտի չի մնայ վեհափառի բողոքը, որ կը ներկայացնէ Սիւրիոյ 120000 հայութիւնը։

ԿՈՐՍՈՒԱԾԸ ԳՏՆՈՒԱԾ

Գրած էինք որ Գէյրութի մէջ եղած բացուած «Պաթանէյեսիի գործատան ճորհնը, Բայէրմէն որ Գէյրութ պիտի գար, որոշուած օրին չէր հասած, Տուած բազմաթիւ հեռագիրներ անպատասխան մնացած էին եւ ոչ մէկ լուր առնուած էր անկէ։ Այժմ Ամերիկեան Թրիքոլիճն կ'իմացնեն որ պ. Պաքան հոն իջեւանած է, օգտագործելու ճանապարհորդական մը պատճառով։

ԱՆԹԵԼԻ ԴՈՐԾԻՐՆԵՐՈՒ ԹԻՒԸ ԲԱՐԶՐԱՑԱԾ

Վերջին վիճակագրութեանց համեմատ, հոգաբարութեան տակ գտնուող երկիրներ ներածուած անթիլի գործիքներուն թիւը միայն տասն էր 1926ին. սոյն թիւը 795ի բարձրացած է մինչեւ 15 Դեկ. 1931։

ԽՈՒՄԱՐ ԽԱՂԱԼՈՒ ԱՏԵՆ

Հանրատան մէջ բանի մը հոգաբարմար կը խաղային։ Կռիւ մը ծագեցաւ անոնց միջեւ, որու միջոցին վիրաւորուեցան Մեսպան Հաճիմ եւ Անմեհ Հաճիմ։ Առաջինը յուսահատական վիճակ մը ունի։ Վիրաւորողներն են Իլեաս Ասֆար եւ Միխայէլ Տիաց, որոնք ձերբակալուած են։

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻ ՎՐՍԷ

Քիլիսի մէջ հրատարակուող բրքական «Քիլիս» թերթը կը գրէ որ 18 հոգիէ բաղկացած Սիւրիական չէթէխանէն մը մահասանենգուած ապրանքներ կուգէր փախցնել Թուրքիա, երբ Թիւրք պահակներ կը նշմարեցին զանոնք։ Երեք ժամ տեւող ընդհարում մը տեղի կունենայ անոնց միջեւ որու միջոցին կ'սպաննուին չէթէխապետ Անմեհ Մէհիս եւ չորս ընկերներ։ Հինգ հոգի անոնցմէ ձերբակալուած են։

ՆՈՐԷՆ ԳԱՅԼԵՐ ԿԵՐԵՒԱՆ

Այս վերջին օրերս առաւօտեան տեղացած ձիւներու հետեւանքով գայլերը լեռներուն մէջ անօթի մնալով վար իջած եւ յարձակած են ոչխարի հօտի մը վրայ Քեսրուանի գաւառի Լեսան գիւղին մէջ եւ կերած 10 ոչխար։

Իսկ գալով Ֆուրն Շրպէքի մօտերը վերջերս երեւցած գայլերուն գիւղացիները տասնեակ մը գիտեր։ Ներ հսկելէ վերջ յաջողած են երկու գայլ սպաննել անոնցմէ։

ԿՍՏՈՒԹԻՒԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Սուրիոյ բոլոր օրջաններուն մէջ անդորրութիւնը վերահաստատուած է կատարելապէս։

Դամասկոսի մէջ, ոստիկանութեան խորհրդական պ. Վարդօն ոստիկանութեան տնօրէնութեան պաշտօնը առած է իր ձեռքը։ Միւս կողմէ Վասրգ պէյ Մուսայիթի տեղ պ. Քալաֆրին նշանակուած է իբրեւ կառավարիչ։

Հալէպի մէջ, ծայրայեղները տեսնելով որ իրենց դաշը կոտրուցուցած են, կը փորձեն եղեր սպառնալ չափաւորական թեկնածուներու անոնց գրկելով ազգարարագիրներ որոնք ստորագրուած են «Տէհորիթներ» ստորագրութեամբ։

ՍՈՎԻԵԹԱԿԱՆ ԱԳՐԱՆԵՆԵՐՈՒՆ ՄՈՒՏՔԸ ԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ

Մինչեւ այժմ, Ռուսաստանէն ներածուող սպառազինեներէն սովորական մախաստուրէն աւելի բարձր տուրք մը կը գանձուէր։ Բարձր Գոմիսիոնութեան մէկը որոշմնագիր կը տարամարէ որ չեն այսու այդ ապրանքներէն պիտի գանձուի սովորական մախաստուրէ, պայմանաւ որ այդ ապրանքները ներածուած բլան Լիբանանի եւ Սուրիայի վաճառականներուն Ռուսիա արուած ապրանքներուն փոխարէն։

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԷՐԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԾ

Բարձր Գոմիսէրը որ Գէյրութ է կած էր Մարաշիներուն Գարիարիին յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար, Բօ. որ Դամասկոս մեկնած է Տիկին Բօնսօի հետ։

ԱՐՍԱԹԵԼԻ ԱԳՐԱՆԵՐ ՄԸՆՈՐ ՈՉ ՈՐ ԶԸՆԴՈՒՆԻՐ

Գրած էինք որ Գէյրութի մէջ ձերբակալուած էր պոլսեցի գործիչ մը։ «Մոսկուայի աչքը» Նահման Լիբիսօ Ճրսի եւ Սուրիական սահմանէն հեռացուած դեպի Թիւրքիա։ Թիւրք կառավարութիւնը զայն Մոսկուա դրկելու համար համբայ հանած էր դեպի Քրէտ Քիլիսէ։ Սակայն «Մոսկուայի աչքը» հոն հասնելէն վերջ թիւրք կառավարութիւնը հրամայած է զայն վերադարձնել Սիւրիա։ Ասոր վրայ Նահման Լիբիսօնսիին բերուած է Հալէպի սահմանը եւ հոս մը ցաւուն։ Այժմ Հալէպ կը գտնուի։

Պ. Լավասքր ուզած է շրնդուել այս «միտրապը» եւ վերադարձնել նորէն թրքական սահման։ բայց Լիբիսօնսիին յայտարարած է որ «Մոսկուա դրկեն զինք ուզդակի։ Հիմա ուզդակի Մոսկուա գացող նաւու մը պիտի սպասեն զայն արտաքսելու համար։

ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Մամլոյ Դիւանէն կը հաղորդուի որ Հալէպի պատուիրակ պ. Լավասքր երկրորդ կարգի հիւպատոսութեան տիտղոսին արժանացած է։ իր ցոյց տուած կատարողութեան եւ ծառայութեանց համար։ Իսկ Շօվէլ Բ. Գոմիսէրութեան արտաքին գործերու քարտուղար, դարձած է առաջին կարգի դեսպանութեան քարտուղարութեան աստիճանը։ Պ. Լաֆոն, Թրիփոլիի Ֆրանսական հիւպատոսը արժանացած է երկրորդ կարգի հիւպատոսութեան աստիճանին։

ՀԱՅ ՄԸ ՍԻՐՈՅ ԵՐԵՍԷՆ ԿԸ ԽԵԼԹԱՐԱՑ

«Ահարոնի մէջ կը կարդանք.—

Գառնիկ Կարապետ Շարօեան 20 տարեկան երիտասարդ մրն էր։ Կը սիրէր իրեն հասակակից աղջիկ մը։ այնքան կը սիրէր որ յանկարծ խելքութեան։ Ասֆուրիէ զրկեցին Գառնիկը, ուր 15 ամիս մնալէ վերջ ապաքինեցաւ եւ դարձաւ հանուեցաւ։

Սակայն աղջիկը այդ միջոցին մեկնած էր Ամերիկա։ Գառնիկ յիմարանոցէն վերադարձին չի գտաւ իր սիրուհին եւ նորէն կորսնցուց իր դատաստարկութիւնը։ Սկսաւ ըսպառնալ մօրը որ իր սիրուհին բերել տայ։

Մնուցիի գիտեր, Գառնիկին մայրը հիւրեր ունէր եւ տեղի կունենար կերուխում։ Հոն, աղջիկ մը, յանկարծ մը ներս մը կ'երգէ։ Բայց Գառնիկ յանկարծ կը բռնէ մօր վիզը եւ կուգէ խեղդել զայն սպառնալով որ սիրուհին բերել տայ։ Մարգիկ սակայն սենեակի մէջ կը բանտարկեն Գառնիկը։

Հետեւեալ օր, Գառնիկ պզտիկ հայ տղայ մը բռնած, կը սպառնայ պատուհանէն նետել, եթէ աղջիկը չի բերեն իրեն։

Ոստիկաններ հասան եւ Ասֆուրիէ վերադարձուցին Գառնիկը։

ՅՈՒՐՏԷՆ ՍԵՌԻՄ

Նուսուէ Ալի Մասա անուն մարդ մը մեռած գտնուած է ձեպել էլ Քեսիսի մէջ, Գալ Գէրի մօտ։ Ցեղ ենթադրութեան հասկցուած է որ անմեռած է ցուրտ պատճառաւ։

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

Մխիթար Լայիքի Սուրիացի ուսանողները Մամուլի միջոցաւ ցաւակցական հեռագիր մը ուղարկած են վերջին ցոյցի միջոցին մեռնողներու ընտանիքներուն։

ՌՈՒՄԲԵՐ ԿԸ ՊԱՏՊԻՆ

Անձանօթ անձ մը երկու ռումբ նետած է Հալէպի շրջակայքը գտնուող Գէրաքաթ—էլ—Սիւրիան ատուն տեղւոյն վրայ։ Երիտասարդ մը սպաննուած է եւ 10 հոգի վիրաւորուած են, որոնցմէ մի քանին ծանր կերպով։

ԲՕԼԷՐԱՆ ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ Է ԻՐԱԳԻՆ

Տասնը երկու օր է որ Բոլէրայի գեղեցիկ պատանի չէ Իրագի մէջ։ կը տեղեկանանք թէ նախագգուշութեան համար դրուած բարձրիճան պիտի վերցուի սահմանագլուխներէն։

Պ. ԼԷՊԻՍԻԷ ԳԷՐՄԱՆ ԿՈՒԳԱԾ

Բարձր Գոմիսէրութեան նախկին դիւանապետներէն պ. Լէքիսէ որ Դամասքի մէջ կը վարէ Տրանս դիւանագիտական ներկայացուցիչի պատասխան Գէյրութ պիտի ժամանէ եղեր։

ՆՈՒՐՈՒԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դամասկոսէն պ. Ժաք Թէրզի. պաշեան Մամլիթէյնի հիւանդանոցին մը կը նուիրէ 5 պարկ ալիւր, իսկ պրն. Յովհաննէս Թէրզիպաշեան մէկ պարկ։

Պրն. Հմայեակ Դրանեան Մամլիթէյնի թոքախտանոցին. փոխանակ տօնական այցելութեանց կը նուիրէ 200 Ս. Դ.։

Պ. Սարգիս Հայատուրեան մահաղցու «ալեւոր» մը փոխան Մամլիթէյնի թոքախտանոցին կը նուիրէ 550 Ս. Դ.։

Պ. Պօղոս Դուլիթեան Հ. Բ. Ը. Միութեան կը նուիրէ 200 Ս. Դ. տեկան փոխան տօնական այցելութեանց։

ՆՈՐ ՊԱՏԵՂ ԱՌԻԹ ՄԸ

Նոր տարին կուգայ. ձեր մօտիկ ազգական և բարեկամներու տալիք նուէրներու համար դիմեցէք հանրածանօթ Ուզունեան գրավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք իր հոխ գիրքերու վրայ աւելցած աւելի քան 1,000 կտոր ընտրուած և փառաւոր գիրքեր, որոնք նոր հասած են Պոլսէն։

Մասնաւոր զեղչ գիներու վրայ։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Սեւերկցի Թումաս Արապեանը կը փնտռէ իր եղբայրը, Լեւոն Արապեանը, որոշ անունը Գրիգոր մօրը, Մարգոս, 1915ին Ճէմալ Փաշայի հարանցը գտուած եւ անկէ այ որբերու հետ Պոլսոյ կողմերը դրկուած է, յուր ունեցողները բարեհաճին իմացնել հետեւեալ հասցէին.

Toumas Arabian
Sonk—Sayour N. 27
Beyroutb

ՍԱԿԱՐԱՆ ԳԷՅՐՈՒԹԻ 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1931

	Ուրիկ
Եգիպտկ. Ոսկեդրամ	445
Ստերլին «	4 2
Տալար «	126
Թրքական «	58 50
Գանի Օսմանեան	140
Իտալական Լիր 100	650
Ֆունտն. Տրախմի 100	150
Անգլկ. ոսկի	607
Ֆրանս. »	479
Օսման. »	548
Ղրանա Մէջիտ	29
Գրէտի Ֆօնս. Ա. Ա.	480
» » Բ.	473
» » Գ.	470

Մէնթերեան եղբարք Բիւ Ֆօս Թէնէֆօ՝ 5-10

Պաշտօնական Ազդարարագիր

ԴԱՏԱՍՏԱՆԻ. ԽՈՐՀՐԴՈՅ ՀԱՅՈՅ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

Թիւ 4. Գոյնեցի Առաջնոյ Մամլեանց՝ ծնեալ Միհրանեան, Խորհուրդս գիմելով ամուսնալուծման դատ մը բացած է իր ամուսնոյն բնակավայրը անձնաւոր Գոյնեցի Տօքթ. Արտաշես Մամլեանի դէմ, գանգատելով թէ ամենաւատարիմ գտնուած է իրեն եւ միեւ նեգած գիմէր դրամական պաշտառներով եւ ուրբ ամիս առաջ ալ լքելով գիմէր եւ երեք տարեկան մանչ զաւակը մեկնած է անձնօրէն ուզդուութեամբ. եւ մինչեւ այսօր ոեւէ տեղեկութիւն չէ տուած իր մասին։

Ուստի, Խորհուրդս նշելակալիս կազդարարակ վերոյիշեալ Տօքթ. Արտաշես Մամլեանի թէ, իրենց ամուսնական խնդրոյն քննութեան պիտի ձեռնարկուի Խորհուրդիս 932 փետր. 24 թուականին գումարուելիք նիստին մէջ եւ կը հրաւիրէ զինք անձամբ ներկայանալու այն նիստին, կամ իր կողմէ օրինական ձեւով նշանակուած փախանորդ մը դրկելու, հակառակ պարագային խնդիրը պիտի քննուի ի բացակայութեան։

Գէյրութ 21 Դեկտ. 931

Ազգ. Առաջնորդարան

ԴԱՏԱՍՏԱՆԻ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՀԱՅՈՅ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ԵՊԵԿՈՊՈՍ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ի գիտութիւն կը ծանուցանենք որ Երեքշաբթի 16 շաբաթ երեկոյ ժամը 8,30ին, քաղաքիս Բողոքականաց Փողոցաարարանի մէջ տեղի պիտի ունենայ ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ - ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ երեկոյթ մը նախաձեռնութեամբ Հայ Ուսուցչական Միութեան։

Մուտքը ստանաւոր։

Կը խնդրուի չխաչաձեւել։

Գէյրութ 27 Դեկտ. 1931

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Պ. ԳՐԻԳՈՐ ԳՈՒՏՈՒԼԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Ծառաջիկայ կիրակի 3 Յունվ. 932 կէսօրէ առաջ

ՆԱՀԱՐ ՓՈՂՈՅ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ ՆԱՀԱՐ ՓՈՂՈՅ

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

ԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ծառաջիկայ տարուայ — 1932 — սկիզբներէն՝ հրապարակային մի շարք դասախօսութիւններ պիտի տրուին ՓՈՔՐ ՀԱՅՔԻ ՀՆԶԱԿԵԱՆ ՏՈՒՆԻ մէջ։

Կը դասախօսէ՝ ընկեր Սիհնիւ Նիւթն է՝

«Աշխարհի արարն եւ կործանումը»

Գիտա-փիլիսոփայական եւ կրօնա-փիլիսոփայական տեսութիւններ

Մուտքը 5 Ս. դահեկան է ամէնքի համար։

Ս. Դ. ՀՆԶԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Գէյրութի ՓՈՔՐ ՀԱՅՔԻ Մ. ճիւղի Վարչութիւն

ՅՕԹՕ ՀՐԱՂ

(Մասաբաք փողոց, խորհրդարանի օճէին դիմաց)

Վերջին նորաձեւութեան համաձայն բացած է իր աթելիէն, ունենալով մասնաւոր ելեքտրականութեան բաժին մը, որով օրն ու ժամանակը պայման չեն նկատուիր ճաշակաւոր նկար մը ունենալու համար։

Համոզուելու համար անգամ մը այցելեցէք իր աթելիէն։

ՆՇԱՆ ԳԱԼԲԱԳԵԱՆ

ԿԱՄՑԵԱԼ ԱՏՍՄՆԱԲՈՑԺ

Կուրս փողոց, հանրակառքի կայանին մօտ, թիւ 10 շէնքը

Իր հնարած առանց հիմի ակռայի թաթմներու օգնութիւն, ակռայի չգոյութենէն տառապողներ կ'օգտէք առողջարար եւ թեթեւ ակռաներու առանց զգալու զանոնք իրենց հնաբանական կերակուրներու համար առնելու հանոյքն։

Շատեր արդէն փորձով տեսած եւ համոզուած են այս նոր ակռայի թաթմներու առաւելութեանց։

Ուրեմն առանց ժամանակ կորսնցնելու դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

Etablissement J. HEKIMIAN FILS

(Maison fondée en 1877)

56 Rue FAUBOURG SAINT HONORE - PARIS (VIIIe)

Առեւտրական ոեւէ գործի համար

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ. ՆԻՒԹ ԿԱՄ ԳՈՐԾԻՔ

Կրնայ հայթայթել ամենանպաստաւոր գիներով

Հեռագրական Հասցէ Efi-Elyseding - Paris - 123

Տեսա՞ւ զանոնք, սեղմե՞ց բազուկներուն մէջ...։

Ժինովէֆա միջագէպը տեսած էր հիւանդանոցէն։ Կը մտածոգուէր այն պատիժով որուն պիտի ենթարկուէր Շարլ Տանարէլ՝ կարգապահութեան գէմ գործադրելուն համար...։ Երբ կառքերը կանգ առին՝ եկած գերմանը կեցուց և շեշտակի նայելով անոր՝ հարցուց.

— Կառապան Տանարէլ իր արարքին համար ինչ պատիժ պիտի կրէ։

— Օրիորդ, չեմ գիտեր, սակայն լուրջ է...։

— Արդ, ես կ'ուզեմ որ ան պատիժ չկրէ։ Այս միջադէպը պէտք չէ որ հանի հրամանատարին, հարեղբօրս, ականջը։ Պիտի լուէք այս մասին...։

Եւ այդ պահուն գերման զինուորին բուռը սահեցուց 100 մարքնոց մը։ Գերմանը յանկարծակիի եկած՝ բարեւեց աղջիկը, ոգեղ ժպիտ մը երեսին դէմքին վրայ և դրամը գրպանելով դուռ։

— Պատուոյս վրայ կ'երդնուիմ բան մը չըսել։

Ցետոյ Ժինովէֆա մօտեցաւ Շարլի։ Հիւանդապահուհիին երեսը դէմը չդարձուցը գերին։ Աչքերը անոր ժպտեցաւ, անուշը աւաւ, և ասիկա բնական երեւցաւ։ Նախկին թոգանոթաբերին։ Բանի մը խօսքով տեղեկացաւ Տանարէլի պատասխանէն։ Տանարէլ պատմեց թէ ի՞նչ նախախնամական կերպով զաւակներն ու մայրերնին հոն կը գտնուէին։ Ան կը կարծէ թէ միշտ կ'երազէ։ Բայց ահա Ժինովէֆա մտածողութիւն ցոյց կուտայ,

— Ի՞նչպէս հարբուխ եղած էք։

— Այո՛, երեք ամիս կ'ըլլայ։

— Ցու մը ունի՞ք։

— Ո՛չ։ Ամենայն սիրտմակ չունիմ, ամէն գիշեր ջերմ կ'ունենամ և ուժս կը նուազի հետզհետէ...։ Բայց հիմա կ'ուզես որ, առողջանամանոնց համար, ապրիլ։

Ժան ոտքի կանգնած էր՝ ոստիկան-զինուորներով շրջապատուած։ Մեռելական լռութիւն մը կը սաւառնէր ներկաներուն վրայ։

— Իսկ ես, ըսաւ Ժան հաստատ ձայնով մը, կ'երդնուիմ յանուն Քրիստոսի որ՝ անմեղ եմ։

Կառավարիչը ցնցուած էր։ Սպիտակ գլուխը վեր առաւ, աչքերը հանդիպեցան Ժանի աչքերուն։ Սարսուռ մը զինքը սառեցուց։ Տղուն գեղեցիկ աչքերը շեշտակի կը նայէին պետին, առանց ատելութեան, առանց բարկութեան, սակայն այնպիսի գերագոյն լրջութեամբ մը որ ցարդ չէին տեսնուած անոնց մէջ։ Եւ Ժան զգաց որ՝ քեռիին վարագուրուած աչքերուն մէջ անհուն վիշտ մը կարդալով՝ իր սիրտը ա՛լ աւելի ուժգին կը տրոփէ...։

ԳԼՈՒԽ Ի Գ

Մինչ Վէրաէօնի մէջ այս եղերական անցքերը տեղի կ'ունենային, Տանարէլ ընտանիքը Տիւրէն մեկնած էր։ Նախախնամական դիպուած մը իրարու մերձեցուցած էր երկու ժուսիները, առանց սակայն Շարլի գիտակցութեան։

Շատ հասկնալի տկարութիւն մը շաբաթներով անկողին գամեց Տկն. Տանարէլ։ Իսկ Ժինովէֆա տրտմութիւն կը որդէր։

Օր մը հիւանդը կրցաւ ելլել վերջապէս։ Շարժուն հիւանդանոցին առջև նստաւ աթոռի մը վրայ։ Գարնանային առաջին սիւքերը վարդ կը գնէին անոր այտերուն վրայ և արև՝ պտղիկներուն աչքերուն մէջ։ Ուրախ՝ անոնք մանիշակ կը ժողվէին ու խնդալով կը բերէին մորերնուն ծունկին վրայ և կը թաչէին

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹՐՔՕ-ԱՈՒՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱՐԼԻԻ ՎՐԱՑ ԿԱՏԱՐՈՒՈՂ ՄԱՔԱՍԱՆԵՆԳՈՒԹԵԱՆ ԾՈՒՐՔ

Կ. Պոլիս — Ֆրանսայի դեսպան պրն. տր Շատպրէօն ըսէկ էն իւրի երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարար Շիւքրի Քայա պէյի հետ. սիրեն պարզած է սահմանագրութիւր կատարուող մաքասանգութեան դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն մասին բաքական տեսակէտը և խնդիր է որ Ֆրանսական իշխանութիւնները ազդակցին իրեն։

Միւս կողմէ Պ տր Շատպրէօնին հաղորդուած է թէ շաբաթի և կիրակի օրերը օտար վաճառականներուն բաց մնալուն մասին կրթական նախարարութեան հրահանգը ընդունած է։

ՆԷՃՏԻ ԵՒ ԵԷՍԷՆԻ ՄԷՋ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԵԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Լոնտոն.— Հիճազի ներկայացուցչութիւնը կը զեկուցանէ թէ Ապու Արիշի մէջ բարեկամութեան և ոճրագործները իրարու յանձնելու մասին դաշինք մ'ստորագրած է Նէճտի և Եէմէնի կառավարութիւններու միջև։

ԷԼԼԻ ՊԱՑՆՀՕՐՆ ՕԳՆԱՒՈՐԴՈՒՀԻՆ ԱՆՀԵՏԱՑԾ

Պասրա.— Եղէն 'ի վեր իր մասին ոչէ տեղեկութիւն դոյութիւն չունեցող օդանաւորդուհի Էլլի Պայնհօրնի գտնելու համար հետազօտութիւններ կը կատարուին Պալսկական օդանաւային ընկերութեան ծառայութեան սկզբ գտնուող գերմանացի օդանաւորներու կողմէ որոնց կը գործակցին Պաղտատի կայանին Անգլիացի օդանաւորդները։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԻ ՓԼՈՒՄԸ

Վատիկան.— Պաշտօնապէս կը զեկուցուի թէ 15000 հատոր գիրք կորսուած են Վատիկանի Մատենադարանին փլուզման հետևանքով. սոյն հատորներուն մէկ մասին տեղը գտնել կարելի է, սակայն մեծամասնութիւնը հազուագիւտ հատորներ կորսուած են որոնց տեղ ուրիշներ գտնել անկարելի է։

ԹՈՉՈՂ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ

Պէրլին.— Գերմանական ելիքատարգ և լանդուգն հրաթիչ մը նոր մեքենայ մը հնարեր է որ զգայացունց ապուկ պիտի պատճառէ ոչիսարի բոլոր կողմերը։ Հնարուելիք մեքենան թէ ինքնաշարժ և թէ այլ օդանաւ է եղեր։ Դիտիտ կենայ օդին մէջ թռչիլ և գետնին վրայ քալել։

ՄԱՆՋՈՒՐԻԱԿԱՆ ՎԷՃ

Բէքէ.— Քիկ Զէուի վրայ ճ բոստայ յառաջխաղացումը կը հաստատուի։ Ճարտնական օգնական ոյժեր ժամանած են Թիէն Զին։

Շանկա.— Շին շուի ընդհարումէն ետոյ ըլլայ Զինական ոյ Ճարտնական կողմէ ենթարկուած մը սներ կը հաստատի քանի մը հարիւր հոգի։

Զիսակ.— պաշտօնական զեկոյց մը կը լսուի թէ Շին ոյի Զինական զօրքերուն հրամանատար մարշալ Իտանկ-Շեք-Լիանկ հրաման ստացած է կորովի կերպով գրաւեալ սոյն շրջանի մէջ ճարտնական յառաջխաղացումն և իր տիրոջ ամբոյ բռնել սեղ վերջով։

Այն պարագային երբ զինուորական գործիքներ անոնց պատերազմական կարելի ըլլայ, մարդ ոչ խոր հրաման ստացած է դանդաղելէ առաջ վերջնոյով պայթեցնել բոլոր կամուրջները և հանրային հաստատութիւնները։

ՀՆԴՍԱՍՏԱՆ

Նոր Տէլհի.— Քաղաքական զեկավարներէն Ապտիւլ Ղաֆֆարխան ձերբակալուած և սահմանադրութիւն հանդիսացած է Արիկա կը գտնուէր տիարիր Շապիկներու կողմէ կազմակերպուած շարժման գլուխը որուն նպատակն Հիւսիս-Արեւելեան Սահմանագիծի վրայ խռովութիւններ յառաջացնել։ Իշխանութիւնները հարկադրած եղան երեք նոր հրամանագիրներ հրատարակել ապառնաւած վտանգին առաջը առնելու համար։

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք
ՏԻԿԻՆ ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ
ԲԱՐԻՋԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ
Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սեւայի դիմացը No. 78 տան երկրորդ յարկը։
Երբ ամուսնացած միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-fils մեթոտով։ Իր աշակերտուհիները կ'օժտի Բարիզի ազգարհանաճաք Académie Daydou վկայականով։

ՍԹԱՆՏԱՐՏ կօշիկները միշտ ամենալաւ, ամենադիմացկուն, ամենաաժան եւ ամենագեղեցիկներն են.
ԿԵԴՐՈՆՑՏԵՂԻ
ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՊԱՆԴՈՒԿ ԼԻՐԱՆԼԻՆ
- ՁՈՒՏԷ -
Հայրենական միակ սրամտարանը Զանգիի մէջ
ՄԱՔՈՒՐ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՅԱՄԵՂ ՋԱՍ
ԶԻՆՈՐՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՈՐԴԻՆԵՐԸ ԿԼՍ ԳԻՆ
ՏՈՒՆ ՎԱՐՁԵԼ ՈՒԶՈՂԱՆԵՐՈՒՆ Տեր եւ մեծ Ս. ՕՀԱՆԵՍԵԱՆ

ՏՕՔԹ. ՍԹԵՓԱՆ ԱՆԹԱՊԻԱՆ
ԴԱՍԱՒԱՆԱՏՈՒՆ
Հասցէ՝ Սուրբ Գրիգորի դիմաց, Գալաթիոյ Գլխաւոր Դպրոցի դիմաց։ Դասերուն կը սկսի առաջիկայ 8—12 կէսօրէ առաջ եւ 2-6 վերջ։
Դասընթացքի պարագային եւ ամսական։
Հասցէ՝ Capucins-ներու եկեղեցիին դիմաց Սրբոյ Գրիգորի դպրոցի դիմաց։

ՏՕՔԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԷՐԿԻԼԷՆ
Վկայեալ Laurent նախկին Interne եւ արտաքին ՍՈՍՆԱՑԷՆՑ բժիշկ
Ֆրանսական հիւանդանոցի ՍՏԱՄԲՈՒԼ, ԳԱԼԱԹԻՈՅ եւ ԳԱԼԻԼԻՈՅ
հիւանդութիւններու բաժնին
Հիւանդ դիմելու ամէն օր՝ Rue de Damas, No. 15
իր զննարանը ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի տոմսով
Ուշադրութիւն՝ Դրի դարմանուած, ապէն որ կէսօրէ առաջ մինչեւ ժ. 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ՏՕՔԹ. ԼԷՈՆ ԵԷՆԻՔՈՄՃՈՒԵԱՆ
(Նախկին շեֆ տր Դիճիֆ Պէյրութի Ամերիկ. հիւանդանոցի)
Իր նոր դարմանատունը կը գտնուի Ալէնպի փողոց (Նախկին Մաարաթ), Լիբանանի Հորդրդարանի նորակառոյց պալատի ճիշդ դիմաց, երկրորդ յարկ։
Ընդունելութեան ժամեր.—
կէսօրէ առաջ ժամը 9—12, կէսօրէ վերջ 2—6։
ՉՔՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՇՏ ԶԳՈՒՇԱԿՈՒԹԵԱՆ։

ՏՕՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՄԵԱՆ։
Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ Մայրաքաղաքի բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ
ՆԱՀԱՐԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ԲԺԻՇԿԻ ՄԷՋ
Ամէն օր (կէսօրէ առաջ 10 – 12
(կէսօրէ վերջ 1 — 3
ԾՆԹ.— Հինգշաբթի եւ շաբաթ կէսօրէ վերջ ազատ հիւանդներուն ձրի։

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎՆՆԼԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՍՆԵՐ
Իր դարմանատունը հաստատած է, ԼԱՆԻ փողոց Տէր-Եղիազարեանի (առամնաբոյժ) դարմանատան կից։
Ընդունելութեան ժամեր՝
կէսօրէ առաջ ժամը 8—12
» վերջ » 2—6

100,000 ՖՐՔ. 6 Ս. ԴՀԿ.ԼՕՏ ՍԻՍՑՆ
եւ ուրիշ 9 աւելի պրիզներ՝ 50,000– 33 850– 16,500 ֆր.
ընդհանրապէս՝ 1,100 պրիզներ որոնց կը բաժնուի 325.000 ֆր.
Օրանի, Խլզոնդրոմեան Սիւրիան վիճակահանութեան մէջ, որ պիտի քաշուի 3 ՅՈՒՆԻՍԻ 1932ին։
20 և աւելի սուսերակիրներ 100ին 10 գլուխ։
Դիմել՝ Մ. ԿԱՊՐՈՇ
Վիճակահանութեան Ընդհանուր Գրասենեակ
ՊՕՐԱՍ—Պէյրութ (B. P. 422)։

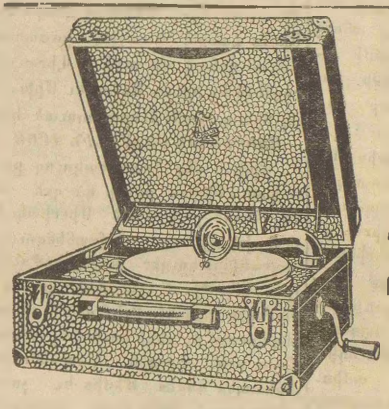

Տոկուն շինուածք
Վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշներ՝
ՈՐՈՆՑՄԱՄԲ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇՈՒՄՆ
ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ
Պատրաստուած վերջին կատարելագործեալ դրութեամբ, Սնգլ. ամենաանին եւ ամենամեծ ընկերութեան կողմէ
APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London!)
ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!
Կատարեալ հաճոյում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փոստագիծ եւ հեռագրական հասցէ՝ APOLLO, Beyrouth
գիրամայրի գին, վճարումի դիւրութիւն։
Ընդհ. ներկայացուցիչներ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ՍԻՆՍ ԵԼՍՆ ԵՂԲԱՐՔ
SINANIAN FRÈRES, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

դէպի ուրիշ ածուներ։ Անոնց բոյրերը յստակ կը հնչէին՝ պատասխանելով թռչնոց առաջին գիշերային զիլզիլանքին։... Մարի կը ժպտէր մանկական այս զուարթութեան վրայ, սակայն ստուեր մը կը գոգէր միշտ աչքերը նայուածքը։ Ան վստահ էր թէ ամուսինը իրմէ հեռու չէր գտնուէր։ Բայց ասկէ աւելի բան չէր գիտեր։ Եւ իր զուրգուրալին սրտին համար տանջանք մըն էր ամէն վայրկեանի համար։ Անոր աչքերը անձկութեամբ հարցուցին կ'ուղղէին ժէնովէֆի։ կսկ ժէնովէֆա կը ժպտէր, հիւանդին վրայ կը ծռէր, նիհարցած ձեռքերը իրենները մէջ կ'առնէր ու կ'ըսէր։

— Ո՛չ, սիրելի տիկին, բան մը չեմ գիտեր... չկրցայ գիտնալ...։ Եթէ հիւանդ եղած ըլլար՝ իրը հիւանդապահուհի՝ առաջին անգամ տեղեկութիւն ունեցողը ես կ'ըլլայի։ Դուք ձեզ մի՛ նեղէք այսպէս։ Դուցէ վաղն է որ վերջ պիտի գտնէ ձեր վիշտը...։ Այս դժբախտ օրերուն մէջ վիշտ չտեսնող մարդ մնա՞ց։...

Ու աչքերը կը թրջէին։

— Ձեր եղբայրներուն մասին միշտ տարակոյսի մէ՞ջ եք...։

— Այո՛, դժբախտաբար, ո՛չ մէկ լուր ստացանք անկաւին...։ Եւ կը սպասեմ որ ամէն նոր օր ուրախութիւն մը պիտի ունենամ...։ Այս նոր օրը յիշեցէք աւելի մեծ է քան ինձի...։

ժէնէվիֆա չէր յուսար թէ այդքան շիտակ կը նայէր։

Սպրիւի գեղեցիկ առաւօտ մը, Տկն. Տանտրէլ պուտայի վրայ պտոյտ կը կատարէր շրջապատուած բազմիկներէն, որ այնքան երջանիկ էին իրենց մայրիկին այս առաջին պտոյտովը։ Շատ չտնչած այրիկին այս առաջին պտոյտովը։ Շատ չտնչած սրտին վրայ ելան, որովհետև գինուորական կոստիրին վրայ ելան։

քեր կայարան կ'ելլէին։

— Ո՞հ, մայրիկ, տես սա մարդը որ երկրորդ կասքը կը վարէ... ի՞նչպէս յոգնած կ'երևայ...։

— Մօրուքը ո՞րչափ աղտոտ է։

— Մայրի՛կ, մայրի՛կ, նայէ սըրոր, հայրիկին կը նմանի։

Ու վեցը մէկտեղ լուռ ու շուարած մնացին, մինչ մայրերնին մեռելի գոյն առաւ...։ կոթնեցաւ ծառի մը։ Ոչ մէկ ձայն ելաւ կոկորդէն...։ Վստահ էր թէ անիկա էր, անիկա՛...։

Սակայն կառապանը անցաւ, աչքերը գետին սեւեռած՝ տխուր մտածման մէջ։ Տարիքոտ զինուոր մը զարկաւ անոր ուսին ու ըսաւ։

— Սա պզտիկ աղջիկները նայէ՛, քուկիններդ չըլլան։

Կառապանը կոուփը սեղմեց ու ուրիշ կողմ նայեցաւ։ Զանոնք տեսնելը շատ խիստ կ'ըլլար...։ Սակայն իր հինգ պզտիկներուն յիշատակը շատ հզօր էր եւ յետոյ՝ ո՞վ գիտէր...։ Ետին դարձաւ ու ակնարկ մը նետեց...։

Վայրի գազանի գոչիւն մը թռաւ մարդուն կուրծքէն և հակիչին աչքին առջև խոյացաւ։ Երկու ոտուոյ՝ ահա՝ չնորհալի խմբակին քով է արդէն։ կարօտակէզ դիրկընդխառնուած մը ունեցաւ կնոջն ու զաւակներուն հետ։ Երջանկութեան հեծկլտուքներ զինքը ցնցեցին։ Դիտեց իր սիրեցեալներն ու անձնատուր եղաւ անոնց գուրգուրանքներուն...։

Սակայն հազիւ թէ բմբոշխնած էր այս անպատմելի երջանկութիւնը՝ ուտոնոր մտեցաւ և կոչաօրէն զինքը քաշելով տարաւ պաշտօնին դիւխը։ Տանտրէլի հոգին, սակայն, այլափոխուած էր։ Զի մտածեր թէ ի՞նչպէս եղեր է որ, անոնք հոս կը գտնուին...։

«Time is money»
Ժամանակը ոսկի է

ԶԷՆԻԹ ԺԱՄՍԱՑՈՒՑԸ ՇՆՈՐՀԻՒ ԻՐ ԱՍԵՆԱՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃՇԳՏԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ

անգուգական յատկութիւններուն մեջ դրամ կը տահեցնէ առանց գժուարութեան, կարելիութիւն տալով խնայելու ձեր rոպեներն անգամ։

Ուենիֆ ժամացոյցներու ամբողջ շարքը, ոսկի, արծաթ թէ նիքել, կիներու եւ այրերու համար։

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵԻ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՀԱՀԻՆ (Ֆոչ փոդոց)
Վաճառատուն՝ Վէյկան փոդոց, բազաբապետարանի դուռն կից։

Կեանքի սղուրեան դէմ!
այլեւս ոչ ներկայացում ոչ նուս անանդէս նուագը ձեր տան մէջ։

ՕՏԷՕՆ
Սկաւառակի եւ ֆօնօֆ յայտնի մարքան ձեզ այս կը մատուցէ քիչ դրամով ամէն գիշեր ընտիր նուագ լսելու հաճոյքը։

Գնեցէք ՕՏԷՕՆ ֆօնօ մը
որմէ անկասկած պիտի հմայուիք եւ նշորհիւ այս հռչակաւոր մարքայի սկաւառակներուն շարունակական ժամանման, կը բնաք ամէն իրիկուն, Ձեր տուներուն մէջ վայելել ամենամեծ նուագահանդէսները եւ նուագները, իրենց վերջին ստեղծագործութիւններով։

Այլեւս ոչ ներկայացում եւ ոչ այլ նուագահանդէս. այդ բոլորը ունենալ ձեր տան մէջ միակ միջոցնէ կեանքի սղուրեան դէմ յաջողապէս պայքարելու։